

МБЈОДЖУ

mtavac

— Školski list Osnovne škole Manuš-Split — Broj 14 — Godina 2023.

МБЈОДЖУ

SADRŽAJ

- 4 ŠKOLSKA DOGADANJA
- 4 Dan kravate
- 6 Dani zahvalnosti za plodove zemlje
- 7 6. međuškolsko natjecanje iz emocionalne pismenosti
- 9 Posjet barba Miljenka Vujanovića
- 10 Susret s književnikom – Matko Marušić
- 11 Međunarodni dan školskih knjižnica
- 12 Doček Sv. Lucije
- 14 Zlatna večer matematike 2022.g.
- 15 Svjetsko nogometno prvenstvo
- 16 Noć muzeja
- 17 15. Manuški pričigin
- 18 Dječji pričigin u gradskoj knjižnici
- 18 Manuški „pub“ kviz
- 19 Školski volonterski klub Manuš
- 22 Od mora živimo
- 24 Debatni tim
- 25 Mali folkloraši
- 27 Zašto volimo Dan sporta?
- 28 Škola u prirodi Stara Sušica
- 30 PROJEKTI
- 30 Suradnja na državnom projektu
- 30 Naša mala knjižnica
- 32 Kako biti prijatelj
- 32 Daj mi kus soparnika
- 34 Sa Zagorkom do jezičnih vještina
- 35 STEM E-twinnig projekti
- 38 INTERVJU Govoreći o Smoži, govorimo o Splitu
- 40 Klavir tete Lepe
- 41 INTERVJU s pedagoginjom Vesnom Grubić
- 44 PUTOVANJA
- 44 Najniža država svijeta
- 45 Tura po Nizozemskoj
- 47 Putovanje u Slavonski Brod
- 48 NATJECANJA
- 48 HIPPO OLYMPIAD 2023 – međunarodno natjecanje iz engleskog jezika
- 52 IDOLI
- 52 Rokas Pukštas
- 53 Jenna Ortega
- 54 PRAZNICI
- 54 Zašto ne čitamo lektiru?
- 55 Kazališna predstava – Sarina nit
- 56 MRAVAC POLIGLOT

Dragi Mravcoljupci!

Još smo jednu nastavnu godinu uspješno priveli kraju, a stvarno je bila puna različitih dogadanja, projekata i uspjeha. Svi su razredi bili aktivni i ove su godine napunili Zdenac i Mravac svojim radovima.

Kiša nam nije dala da održimo Dan sporta koji smo odgodili bezbroj puta, ali ste zato vrijedno sudjelovali u drugim aktivnostima te našu školu predstavljali u najboljem svjetlu na svakom koraku.

Ovu je godinu svakako obilježilo osnivanje volonterskog kluba i veliki broj aktivnosti koje su proveli. Njihov je slogan poznata Gandhijeva rečenica: „Budite promjena koju želite vidjeti u svijetu“, a to je upravo ono što biste svi vi trebali poslušati, a pogotovo osmaši koji ove godine odlaze iz naše škole. Slijedite svoje snove, budite hrabri, vjerujte u sebe, riskirajte te ostavite najbolji mogući trag u svijetu.

Svim djelatnicima i učenicima želimo ugodno i bezbrižno ljeto i nadamo se da ćete uživati listajući ove stranice i prisjećajući se svih lijepih trenutaka.

Urednica Ivana Goreta

SVJETSKI DAN KRAVATE

Svjetski dan kravate obilježava se 18.10. Kravata je poznati hrvatski simbol, odjevni predmet koji se smatra izvornim hrvatskim proizvodom. Raširila se Europom u 17. stoljeću sudjelovanjem hrvatskih vojnika u Tridesetogodišnjem ratu, a na njima je i postala prepoznatljiv modni detalj. Kravata je univerzalni simbol otmjenosti i kulture.

U našoj školi svake godine obilježava Dan kravate. Na taj dan svi učenici i djelatnici škole oko svoga vrata nose kravate, a veliku crvenu kravatu izvjesimo na pročelje škole. I moj razred potrudio se svečano obilježiti taj dan. Svi smo posudili kravate svojih očeva ili djedova te smo u školi zajedno vježbali kako pravilno vezati kravatu.

Isto tako, hodnike škole ukrasili smo svojim radovima na kojima smo nacrtali kravate u raznim bojama i šarama. Moja se škola svake godine baš potrudi što bolje obilježiti ovaj dan organiziranjem raznih događaja i priredbi.

Marita Nikolić, 4.c

Origami kravate kao poklon

Manuške vriðnice

Ništa bez ženske ruke

Svečano postavljanje kravate na pročelje škole

Idemo ponovno...

Izlog trgovine Croata

DAN KRAVATE NA PERISTILU

Škola Manuš i ove je godine svečano obilježila Dan kravate. Svečanost je započela instaliranjem naše crvene kravate na pročelju škole u 10 sati uz himnu koju je otpjevao školski zbor uz vodstvo učiteljice Lucije Škiljo, a potom smo se preselili na Peristil. Tamo je folklorna grupa na zadovoljstvo svih prisutnih otplesala Splitski ples. Bio je to prvi veliki nastup ove generacije folkloraša, ali su oduševili prepuni Peristil i svoju voditeljicu Danielu Ilić.

Učenici 5.a razreda bili su zaduženi za demonstraciju vezivanja kravate prolaznicima te upoznavanje turista s pričom o povijesti kravate. Za uspomenu su im podijelili i origami kravate koje su izradili učenici 5.b i 5.c razreda.

Unikatne kravate, šivene i ukrašene vezom, postavljene su u izlog trgovine Croata. Izradila ih je grupa Manuške vridnice s učenicima i bakama koje su im se rado pridružile. Voditeljice grupe su Vesna Grubić, Katarina Škiljo, Anita Mornar te časne sestre Katarina Čotić i Ineska Elek.

Prezentirane su i kravate koje su oslikane na svili s motivima Splita i mora od strane likovne grupe u okviru učeničke zadruge Šegrtići s voditeljicom Anom Pletikosić i učiteljicom Mirjanom Pribudić.

Na manifestaciji su bili prisutni i učenici posebnog razrednog odjela uz voditeljicu Andelu Bilić, učenici 3.b i 3.c razreda s učiteljicama Jasminkom Jozipović, Fani Katić, Danielom Ilić i Smiljanom Lešić, a predstavljanje kravate, ozvučenje i tehničku podršku pružio je kućni majstor Davor Brstilo.

Ako želite vidjeti kako je sve izgledalo, svojim mobitelima možete skenirati QR kod u nastavku.

Ivana Goreta

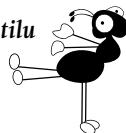

Spremni za ples

Skeniraj me!

Dan kravate na Peristilu

DANI ZAHVALNOSTI ZA PLODOVE ZEMLJE

Dani zahvalnosti za plodove zemlje obilježavaju se svake godine u mjesecu listopadu. Kruh je jedna od namirnica koju jedemo svaki dan, a najčešće se radi od pšeničnog brašna. Naše prabake nekada su ga svakodnevno same radile.

S prvim danim jeseni polja, voćnjaci i vinogradi daruju nam raznovrsne plodove. Svake godine i moj razred obilježi te dane. Ove godine obilježili smo ih na način da je svatko od nas donio neke jesenske plodove te domaće kolače i peciva koje su vrijedno napravile naše mame i bake. Sve smo lijepo posložili na jedan stol koji je bio prepun domaćih mandarina, šipaka, jabuka, grožđa, a našla se i pokoja bundeva. Sa stola su se također širili primamljivi mirisi domaćih fritula, pita, kuglofa i slasnih muffina. Počastili smo se i domaćim sokom od šipka, kao i svježim sokom od mandarina i naranči. Na panou smo također izložili svoje radove s jesenskim plodovima. Lijepo smo se zabavili i počastili i tako iskazali zahvalnost za sve plodove koje nam zemlja daje.

Marita Nikolić, 4.c

4.c sa svojom učiteljicom Antoniom Tonković Barišković

I 17.c je pripremio par peciva...

Bogati stol i bundeve na panou

6. MEĐUŠKOLSKO NATJECANJE IZ EMOCIONALNE PISMENOSTI

Ove školske godine, 11. studenog 2022. godine, s obzirom da su prošle godine naši učenici osvojili 1. mjesto, bili smo organizatori 6. međuškolskog natjecanja iz emocionalne pismenosti.

Svrha ovog projekta je opismenjavanje i osvještavanje važnosti mentalnog zdravlja kod djece osnovnoškolske dobi. Sudjelovali su učenici šestih razreda 25 osnovnih škola Splitsko-dalmatinske županije. Natjecanje se sastojalo od dva dijela. Prvi dio natjecanja odvio se uz pomoć edukativne društvene igre Pretežno vedro uz koju učenici pokazuju svoje znanje prvenstveno o osjećajima, ali i o komunikaciji i prijateljstvu. U drugom, kreativnom dijelu, gledali smo videa učenika koja su snimili na dobivenu temu. Njihove radove ocjenjivali su članovi žirija iz reda učenika i stručnjaka. Na grupnom dijelu prvo mjesto su osvojili učenici Osnovne škole Strožanac, a pobjednica individualnog dijela bila je Adriana Letica iz Osnovne škole o. Petra Perice.

Svima nam je bila velika čast ugostiti sve sudionike natjecanja emocionalne pismenosti. Najbolje je bilo gledati njihove osmijehe i prisjećati se prošlogodišnjih uspomena i kako nam je bilo lijepo.

Ria Mandić, 7.a

Stručni žiri

Ni iglica više nije mogla stati

Igranje igre Pretežno vedro

Individualni dio natjecanja

Školska događanja

Proglašenje pobjednika – OŠ Strožanac

Pobjednica individualnog dijela
Adriana Letica

Naša psihologinja – mentorica
prošlogodišnjih pobjednika

Gledanje kreativnih videa

Prvi intervju pobjednika

POSJET BARBA MILJENKA VUJANOVICA

Učenici produženog boravka naše škole uključeni su u projekt pod nazivom Stare splitske igre. Istražuju igre naših djedova i baka pa je povodom toga našu školu posjetio barba Meja (Miljenko Vučanović). On je napisao knjigu „Pagarešto - igre iz mladosti“. Bili smo jako uzbudjeni i pažljivo smo slušali sve što nam je želio reći. Pričao je o našoj školi i kako je prije izgledala i što se prije događalo. Barba Meji je najdraža igra nogomet. Pričao nam je o starim splitskim igrama (puvalice i franje, „papagalo, ke ora že?“, „pagarešto“, „kukalo“, „vatalo“, praće, „na gradove i države“, „potapanje podmornica“) i puno se djece javilo i ispričalo svoje događaje u tim igrama. Barba Meja nam je rekao da je u djetinjstvu s prijateljima radio puno spački. Na kraju smo mu svi zapljeskali i zahvalili što nam je došao. Puno nam je draga što nas je posjetio i nadamo se da će nas posjetiti još koji put.

Kate Bogdanić, 4.c

Rado smo podijelili i svoje dogodovštine

Barba Meja o starim splitskim igrama

Oduševljeni učenici

Pagarešto - igre iz mladosti

SUSRET S KNJIŽEVNIKOM: MATKO MARUŠIĆ

Ove školske godine, 30. studenog, ugostili smo Matku Marušića, pisca naše omiljene lektire Snijeg u Splitu. Pričao nam je o svom djetinjstvu i kako su njegovi prijatelji i on radili spačke Točanima. Cijeli razred se smijao i bilo nam je odlično. Posebno mi se svidio dio kada je gospodin Matko ispričao o tome kako su njegov prijatelj Vjeko i on vozili karete. Voljela bih da nam gospodin Matko opet dođe u posjet i razveseli nas svojim pričama o tome kako je bilo biti dječak u njegovo vrijeme.

Laura Skeledžija, 4.c

Matko Marušić – književnik, znanstvenik i profesor na Medicinskom fakultetu u Splitu

Zajednička fotografija za kraj

Proslava u knjižnici

Čitanje priče Djevojčica i sreća

Skenirajte kod i
pogledajte učeničke
radove!

Pano školske knjižnice

MEĐUNARODNI DAN ŠKOLSKIH KNJIŽNICA

U Mjesecu hrvatske knjige obilježava se Međunarodni dan školskih knjižnica i to zadnjeg ponedjeljka u listopadu. Ove školske godine malo smo požurili s proslavom jer je u to vrijeme bio jesenski odmor učenicima. Proslava je osmišljena tako da su učenici pisali poruke, pisma i pjesme, a mogli su sve to popratiti ilustracijama.

Kad smo se okupili u knjižnici, 26.10.2022. u 12 sati, učenici 3.a i 3.b razreda naglas su pročitali ono što su napisali, a potom uredili mali prigodni pano i još ga ukrasili šarenim balonima kao da se radi o pravom rođendanu. Bili su prisutni i učenici posebnog razrednog odjela u pratnji edukacijske rehabilitatorice Andele Bilić i asistentice Josipe Bralić. Radovi njihovih učenika također su postavljeni na pano.

Slijedilo je čitanje slikovnice Djevojčica i sreća koja priča o pronalaženju i prepoznavanju istinskih vrijednosti koje se nalaze u nama. Učenici su bili jako zadovoljni pa smo odmah dogоворили sljedeći susret na istu temu. Na kraju druženja počastili smo se bombonima i kolačićima. Zahvaljujem svima na sudjelovanju, a posebno učiteljicama Fani Katić i Danieli Ilić.

Svi radovi koje smo dobili, mogu se pogledati na stranicama naše škole ili možete skenirati QR kod iznad teksta.

Katarina Škiljo

DOČEK SV. LUCIJE

Nakon dvije godine pauze, u našem Manuškom tinelu nastavili smo tradiciju obilježavanja blagdana Svete Lucije koji je ujedno priprava za nadolazeći Božić.

Najmlađi učenici škole koji nisu do tada znali gdje se nalazi naš Manuški tinel, mogli su pratiti upaljene svjećice po stubištu i tako lako doći do mjesta događanja.

Sve je započelo pjesmom Okitimo grančice u izvedbi 2.c razreda, pod vodstvom učiteljice Renate Širović. Voditeljica programa Cvita Anandi Ilinčić prvo je najavila učenika Franka Lisicu (3.a) od kojeg smo saznali tko je bila sv. Lucija, zašto je postala sveta te da je zaštitnica vida, slijepaca, staklara, lađara, ratara, krojača, pisara i vratara.

Učenice Petra Božanić (2.a) i Bruna Radosavljević (3.a) pročitale su pisma namijenjena sv. Luciji. Ako niste znali, možete joj i vi pisati o svojim željama ili joj zahvaliti na onome lijepome što imate u svom životu. Učenici 2.b razreda izrecitirali su skupnu poruku Sveta Lucija, a Marita Nikolić (4.c) pjesmu o sv. Luciji.

Učenica Ana Vrsalović (2.c) ispričala je nazočnima kako je dan prije (po dogovoru sa župnikom) cijeli njezin razred u pratnji učiteljice Jelene Jurić i knjižničarke bio u posjetu kripti sv. Lucije. Kripta se nalazi odmah ispod katedrale svetog Duje. Opisala je kako se do nje dolazi uskim, kamenim hodnikom te u prostoru nema ni jednog prozora, nego ga osvjetljavaju samo svijeće koje vjernici pale da bi se pomolili sv. Luciji. Kripta je za vjernike otvorena samo 13. prosinca.

Najmlađi učenici, naši mali prvašići Ema Zelić i Ante Petričević (1.a), predstavili su se prigodom pjesmom u dijalogu Božićna želja jer sv. Lucija najavljuje dolazak Božića.

Nakon još jedne otpjevane pjesme, sljedio je radni dio druženja gdje su predstavnici učenika sjali pšenicu u posudice, stavljali svijeću i na kraju ih odnijeli u svoje razrede.

Katarina Škiljo

*Draga Sveta Luce, molim te za svoje zdravlje i zdravlje svoje obitelji.
Očekujem malo bombona. Na tvoj blagdan sijemo pšenicu jer je ona simbol života. Vjerujem da imaš novi, vječni i ljepši život.
Nek me tvoje svjetlo prati.
Voli te tvoja Bruna!*

Bruna Radosavljević, 3.a

*Draga sveta Lucija!
Želim da tvoje svjetlo obasja ljubav, sreću, radost i uspjeh i ako možeš zaštititi naše oči.
Zahvalna sam na novcu, hrani i ljubavi mame, tate i cijele obitelji.
Voli te tvoja Petra Božanić!*

U kripti sv. Lucije

Odlazak u kriptu sv. Lucije

Poruka 2.a

Sveta Lucija
Svetica si
Velika.
Evo me tu pred tobom,
Tebi se klanjam,
A molim tvoje svjetlo.

Lucija draga,
Uči nas da pazimo vid.
Cijeli svijet sije pšenicu
I nada se dobrom
Jer svjetlo dobrote,
A posebno ljubavi, uvijek pobjeđuje!

2.a razred

Nastup sv. Luciji

Božićna želja - Ema i Ante

Sveta Luce se rodila na Siciliji. Bila je još mala kad je ostala bez roditelja. Kada je odrasla, u nju se zaljubio mladi rimske vojnik. Odbila ga je. Nije se htjela odreći svoga Boga. Zato je bila mučena. Grob joj je pronađen u katakombama. Zaštitnica je vida.

Stigao je njezin blagdan. Sijemo pšenicu koja će narasti do Božića. Pšenicu ćemo zalijevati svaki dan i držati na sunčanom i toplog mjestu.

Nadam se da će mi donijeti bombona.

Franko Lisica, 3.a

Margareta Matanović

Pjesmica svetoj Luciji

Prije tisuću i sedamsto ljeta
na Siciliji je živjela Lucija sveta.

Lucija sveta značenje ima
njezina svjetlost zračila je svima.

Lucija sveta i vid tvoj štiti
da lijepo sve možeš vidjeti

Imendan njezin u prosincu se slavi
kada se rodi i Isus mali.

Marita Nikolić, 4.c (interpretacija pjesme)

ZLATNA VEČER MATEMATIKE 2022.g.

U Splitu je u utorak, 6. prosinca 2022., održana Zlatna večer matematike, manifestacija koju već po deseti put organizira AZOO (viša savjetnica Antonela Czwik, podružnica Split) te voditelji županijskih stručnih vijeća u suradnji s učiteljima i nastavnicima matematike osnovnih i srednjih škola te odgajateljima dječijih vrtića. Manifestacija se održavala u Etnografskom muzeju u Splitu te *online*.

Na ovom javnom događaju namijenjenom ljubiteljima matematike i onima koji će to tek postati, sudjelovali su i učenici 8. razreda OŠ Manuš-Split. Pridružili su se jednoj od tema ovoga skupa, „Matematika ujedinjuje“, s rezultatima projektnog zadatka pod nazivom „I ovdje ima matematike“. Zajedno sa svojom mentoricom, učiteljicom matematike Lahorkom Havranek Bijuković, prezentirali su svoje najbolje kratke video uratke u kojima su timskim radom trebali pokazati vezu matematike i svijeta što nas okružuje; fizike, kemije, biologije, sporta, likovne umjetnosti, glazbe itd.

Na poveznici koju možete otvoriti pomoću QR koda možete pogledati neke od, prema učeničkoj anketi, najpopularnijih video uradaka.

Lahorka Havranek Bijuković

Veza matematike i svijeta

8.A

8.B

8.C

Igraj, moja Hrvatska!

SVJETSKO NOGOMETNO PRVENSTVO

Hrvatska nogometna reprezentacija 2018. osvojila je 2. mjesto na svjetskom prvenstvu. Ove godine moj razred i ja zajedno smo navijali za njih. Dogovorili smo se s učiteljicom da ćemo gledati utakmicu. Svatko od nas je donio po neku zastavu i obukao dres naših Hrvata. Složili smo klupe, namjestili program, uzeli grickalice i pića. Kad ono, ne radi nam program. Svi smo poludjeli, bili smo tako tužni. Sreća pa je učiteljica iz informatike naletjela pa nas je pozvala da skupa s osmašima pogledamo utakmicu. Hitro smo poletjeli do njihovog razreda. Bili smo tako sretni, ali već za pola sata bili smo tužni zato što Hrvatska nikako nije mogla zabiti gol. Ali bez obzira na to, mi smo navijali za njih i podržavali ih. Ni jednu sekundu nismo sumnjali u njih. Ostalo je izjednačeno, a onda je slijedila drama jedanaesteraca. Bez obzira na to bili smo sretni jer je na kraju Hrvatska prošla dalje.

Tara Bešker, 4.c

NOĆ MUZEJA 2023.g.

Povodom manifestacije Noć muzeja 2023. u Javnoj ustanovi u kulturi Zvonimir sudjelovala je i OŠ Manuš-Split učeničkim radovima i kratkom scenskom igrom.

Ovogodišnja tema u JUUK Zvonimir bila je arheologija pa su posjetitelji mogli razgledati, uz rade dove solinskih škola, izložene grčke vase manuških učenika izrađene u tehnici kaširanja pod mentorstvom učiteljica Dragice Reljić i Ane Pletikosić.

Lijepu i već tradicionalnu manifestaciju otvorili su uvodnom riječju ravnatelj JUUK-a Zvonimir Tonći Ćićerić i ravnateljica OŠ Manuš-Split Marita Guć. Dječji program i izložbu učeničkih radova otvorili su učenici Toni Balint, Lav Mlinar, Dora Božanić te Miriam Karol Maretić kratkom scenskom crticom iz života don Frane Bulića pod mentorstvom učiteljice Marine Modrić. Učenici solinskih i splitskih škola zabavili su se i sudjelujući u igri Quarto.

Također, mogla se razgledati i izložba radova Ivana Mirkovića i Vjekoslava Paraća.

Lahorka Havranek Bijuković

Dora s grčkim vazama

Novi kustos

Ima li sličnosti?

15. MANUŠKI PRIČIGIN: FEŠTA U MANUŠKOJ KALI

U večernjim satima (23. 3. 2023.) u našoj društvenoj dvorani održao se 15. Manuški Pričigin.

Našoj manifestaciji prisustvovali su brojni učenici, učitelji i roditelji te pljeskom podržali naše male, ali hrabre pričiginaše. Na ovogodišnju temu Fešta u manuškoj kali pričalo se o feštama kao što su rodendan, Nova godina, Uskrs, prva sveta pričest, proslava pobjede na utakmici, proslava Svetog Duje, prvi dan ljeta, ali i sve pripreme koje se obavljaju u kući vezane za fešte.

Program su vodile naše šarmantne voditeljice Dalija Polić i Cvita Anandi Ilinčić (3.b).

Nastupali su sljedeći učenici:

- Nina Martić, Borna Glavurtić, Lorena Marina Elezović, Luka Kuzmanić, Nikola Juras, Stella Džinkić, Kristina Šikić i Hana Voloder (2.a)

- Linda Bolotin i Ana Vrsalović (2.c)
- Marita Nikolić i Kate Bogdanić (4.c)
- Mia Buljubašić (5.a)
- Anja Topić, Bruna Kružić, Marijeta Matijević i Ema Kandić (5.b)
- Lorena Stanić i Niko Pavlović (7.c).

Ovom prilikom zahvaljujem svim učiteljicama na suradnji i pripremi djece:

Mirjani Pribudić, Renati Širović, Jeleni Jurić, Antoniji Tonković Barišković, Tamari Domić i Ivani Goreti.

Voditeljica Manuškog Pričigina, knjižničarka Katarina Škiljo

DJEĆJI PRIČIGIN

25.ožujka u Gradskoj knjižnici Marko Marulić održan je Dječji Pričigin. U oštroj konkurenciji mnoštva radova učenika dalmatinskih osnovnih škola, najboljima je proglašeno jedanaest priča. Među njima je bio i rad Marite Nikolić, učenice 4.c razreda (mentorica Antonija Tonković Barišković). Naša Marita pisala je o materi i spizi, točnije o zaboravnosti u našem užurbanom svakodnevnom životu. Sigurna sam da ćete se i vi sjetiti poneke ovakve situacije iz svoje obitelji. Maritin i moj rad, koji se nalazi u našem Zdencu, objavljeni su i u zborniku pjesničke smotre Ča-more-judi.

Kate Bogdanić, 4.c

Mater i spiza

Mater gre u spizu. Kupuje mliko, pomidore, kumpire i jaja. Sve me je straj da će doma dohodit sa dvi kese, pa će za malo vrimena mene šavat da gren u butigu po konšervu, kapulu i karote za juhu. Dohodin doma i davan materi kesu, a ona se vata za glavu jer je zaboravila kupit kruv.

Marita Nikolić, 4.c

Marita Nikolić - jedna od najboljih

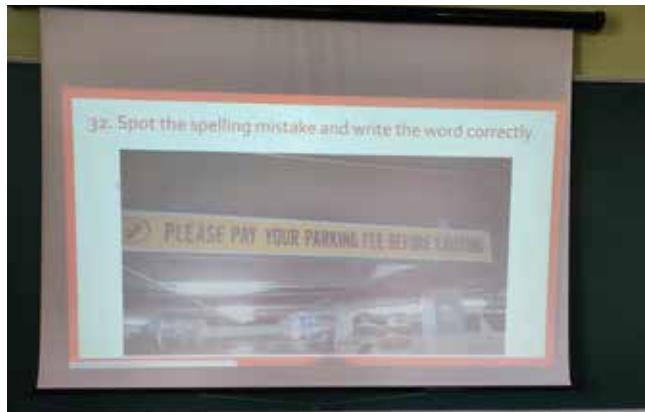
MANUŠKI „PUB“ KVIZ

U ožujku 2023. godine održali su se probni nacionalni ispitni. Učenici osmih razreda pisali su ispite iz 8 predmeta (Hrvatski jezik, Engleski jezik, Matematika, Biologija, Kemija, Fizika, Povijest, Geografija). Nacionalnim ispitima se htjelo postići da učenici testiraju svoje znanje i utvrde svoja postignuća iz različitih područja, tj. školskih predmeta, a proveo ih je Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje.

Pred nacionalne ispite u našoj školi održali su se „pub“ kvizovi; 3 kviza s različitim tipovima pitanja. To su bila ABC pitanja, zasigurno svima najdraža jer mogu primjeniti tehniku „bubanja“, bilo je asocijacija, glazbenih pitanja, pitanja otvorenog tipa u kojima smo trebali dati cjeloviti odgovor i meni najdraže – pitanja iz popularne kulture koja su svim osmašima najbliža zbog

4 pojma daju lika

You should know...

Pobjednici 2. kviza - Barbara, Katarina i Lovre iz 8.a

izloženosti društvenim mrežama. U svakom kvizu je sudjelovalo 6 ekipa po 3 člana. Vjerujem da su se svi osjećali kao na pravom kvizu uz neizbjježnu borbenu atmosferu. Svi su htjeli dokazati svoje znanje pa i neznanje. Uživala sam sudjelujući u kvizu zato što sam ponovila gradivo i naučila nešto što nisam znala. Kud ćeš bolje!?

Lena Kalašić, 8.c

1. pub kviz

ŠKOLSKI VOLONTERSKI KLUB MANUŠ - BUDI PROMJENA KOJU ŽELIŠ VIDJETI!

Vrijedni učenici naše škole obilježili su ovogodišnji Medunarodni dan volontera na najbolji mogući način – osnivanjem vlastitog volonterskog kluba. Školski volonterski klub Manuš prepoznat je tom prilikom kao središnje tijelo učeničke inicijative čiji je zadatak kod mladih polaznika kroz provedbu različitih volonterskih aktivnosti promicati aktivno druženje, obrazovanje i angažirano građansko ponašanje. Na osnivačkoj skupštini ŠVK Manuš prihvaćen je etički kodeks te je jednoglasno za prvog predsjednika kluba izabran Pjer Petrov (5.a).

volontirajmo@jedno@gmail.com

Logo - volonterski klub Manuš

Školska događanja

Održana je osnivačka skupština

Uvodni govor ravnateljice

Svi se slažu

Predsjednik kluba - Pjer Petrov

Mali Manušani velikog srca organizirali su tako tradicionalno prikupljanje donacija za 21. humanitarnu akciju splitske Udruge MoSt simboličnog naziva A di si ti? pokazavši pritom snagu zajedništva u nastojanju da pomognu Centru za beskućnike grada Splita. Međunarodni dan solidarnosti obilježili su izradom i postavljanjem tzv. Zlatne škrinjice namijenjene prikupljanju dobrotvornih priloga za najpotrebitije učenike naše škole učeći pritom o konceptu socijalne pravde i društvene nejednakosti, a Dan sjećanja na holokaust i sprječavanja zločina protiv čovječnosti obilježili su dostojanstveno, s pijetetom kako i dolikuje, gledanjem edukativnog filma o tragičnoj sudbini židovskog naroda stradalog tijekom Drugog svjetskog rata.

Nadalje, manuški su volonteri u ime svog kluba, a uz pomoć Centra za razvoj volontiranja u zajednici, organizirali edukativnu radionicu Biti volonter/ka! gdje su imali priliku upoznati se i razgovarati s iskusnim volonterima te od njih naučiti više o samom volontiranju i brojnim mogućnostima koje takav angažman pruža. Zahvaljujući svesrdnoj donaciji Centra izvrsnosti Splitsko-dalmatinske županije i odličnoj suradnji s trgovачkim društvom Čistoća d.o.o., naš je volonterski klub u sklopu programa RAST ugostio predavače iz Udruge za edukaciju građana s kojima je uspješno proveo ekološku radionicu Reciklirajmo savjesno!. Polaznici radionice učili su na zabavan način o pravilnom odvajanju i gospodarenju raznim vrstama komunalnog otpada te važnosti recikliranja u očuvanju Jadranskog mora i života u njemu.

Osim promicanja humanističkih vrijednosti temeljnih na prihvatanju i uključivanju različitosti, poštivanju ljudskih prava te njegovanju kulture nenasilja, tolerancije i solidarnosti, projekt školskih volontera ima za cilj naučiti male Manušane o konstruktivnim oblicima djelovanja u društvenoj sferi života lokalne zajednice razvijajući pritom svijest o važnosti vlastitog doprinosa u izgradnji pluralnog i demokratskog društva. Pridruži nam se i ti sljedeće školske godine, budi promjena koju želiš vidjeti!

Ante Granić

Eko radionica od mora živimo

Znate li vi što ide u koji spremnik?

Ekološka radionica
Reciklirajmo savjesno!

Interes učenika i učitelja bio je velik

Edukativna radionica Biti volonter

Je li volontiranje i vaš dir?

Zanimljivo predavanje Udruge za edukaciju građana

Razgovor s iskusnim volonterima

Volonteri sa zlatnom škrnjicom

OD MORA ŽIVIMO

Predani volonteri obilježili su Dan planeta Zemlje sudjelovanjem u ekološko-edukativnoj akciji „Od mora živimo!“. Od Marijane Balić Carevski, edukatorice Javne ustanove za upravljanje Park-šumom Marjan, naučili smo više o bogatoj i zanimljivoj povijesti Marjana, biljnim i životinjskim vrstama koje ga nastanjuju te znanstvenim i kulturnim institucijama koje se na tom prostoru nalaze.

Po završetku izlaganja podijelili smo među sobom hvalljke, rukavice i vreće za prikupljanje otpada te odvažno krenuli u pravcu Bene prateći

pritom spokojnu i sunčanu, naizgled vrlo čistu obalu. Našim vrijednim Manušanim pritom nisu promaknuli ni najsitniji ulomci pronađene plastike, papira ili metala koje su spremno uklanjali iz svake škrape na koju bi naišli. Na opće iznenadenje ponosnih volontera, prikupili smo nekoliko velikih vreća raznolikog otpada koje je vjerojatno krivicom nemarnih pojedinaca završilo u moru, a potom i na obali.

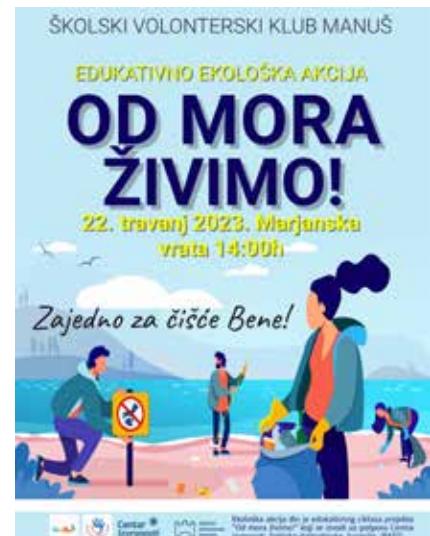
Dolaskom na Bene i završnim zbrinjavanjem do tad prikupljenog otpada, uspješno je okončana ekološka akcija

Ništa im nije promaknulo

Kad se male ruke slože...

čišćenja obalnog pojasa. Uz pomoć učiteljice Ane Pletikosić i pedagoginje Vesne Grubić volonteri su se sad mogli posvetiti

...sve se može

Analiza uzorka

postavljanju izložbe učeničkih radova namijenjenih edukaciji, odnosno ekološkom osvještavanju naših susretljivih sugrađana. Za ovu su priliku učenici osmih razreda osmislili i grafički obradili plakate s kreativnim sloganima kojima podizemo svijest o važnosti očuvanja mora i života u njemu. Sudeći po pozitivnim i vedrim reakcijama brojnih prolaznika, likovna je izložba postigla željeni cilj, što nas je osobito obradovalo.

Kratko predavanje Marijane Balić Carevski

S poklonom za Marjan i njegove male stanovnike

Nakon postavljanja izložbe pridružili smo se učiteljici Aniti Mornar s kojom smo uz pomoć mikroskopa analizirali prikupljene uzorke, mjerili salinitet mora te čitali zabilješke o uočenim biljnim i životinjskim vrstama koje smo tijekom volonterskih aktivnosti primijetili na području najdražeg nam parka. Volonteri su tako na najbolji način, u prirodnom i opuštenom okruženju, učili o morskom životu otkrивajući pritom znanstvenu metodologiju.

Posljednji čin naše ekološko-edukativne akcije ogledao se u poklonu koji smo s radošću predali našem voljenom Marjanu i njegovim letećim prijateljima – drvene kućice za ptice. Dragim volonterima i volonterkama, učiteljicama i stručnim suradnicama još jednom veliko i iskreno hvala na dragocjenom vremenu, sve-srdnoj pomoći i dobroj volji!

Ante Granić

DEBATNI TIM

„Dobar dan. Moje ime je Leona i ja sam druga govornica aff./neg. strane. Danas debatiramo na tezu...“ Tako je izgledalo moje predstavljanje na početku debate. Mogla bih reći da je postala draga navika.

Ja sam Leona i jedna sam od 6 debatantica. Sa svijetom debate upoznala nas je naša mentorica, a ujedno i učiteljica Hrvatskog jezika, Tamara Domić, na početku sedmog razreda. Mogu slobodno reći da me debata promijenila kao osobu. Sudjelujući u debati, naučila sam iznositi svoje, ali, istovremeno, poštivati i tude mišljenje.

Kada bi me netko pitao što me na početku najviše brinulo, rekla bih da je to bilo kako podržati nešto s čim se zapravo i ne slažem. Kako odlučno braniti nešto što bih inače možda osudila?! To je debata. U debati je moje osobno mišljenje nebitno. Poput odvjetnika branim klijenta koji je možda ili sigurno kriv; na meni je umijeće da ga svojim izlaganjem poštelim zatvorske kazne i da dokažem da je nevin. Iako moj „slučaj“ nikada nije toliko ozbiljan, naučila sam se prilagoditi svom zadatku. Moj zadatak je negirati iskaz protivničkog tima te braniti i promovirati svoju stranu.

Naše prvo natjecanje bilo je *online* i, da se mene pita, uopće nije prošlo loše. Na sreću, nitko nije mogao vidjeti koliko su mi se tresle ruke prije i poslije mog govora. Natjecanje smo započele pune sebe, a završile smo ga predivnim iskustvom, bogatije za nova saznanja, a komentari sudaca uvelike su nam pomogli u dalnjem razvijanju u prave debatante.

Županijsko natjecanje u debati izvodilo se uživo, što je za rezultat donijelo mnoge prednosti. Debate su bile profesionalnije, upoznale smo i mnogo novih debatanata od kojih su nam neki postali bliski prijatelji, a neki protivnici s kojima se jedva čekamo ponovno suočiti. Županijsko natjecanje definitivno nam je bilo jedno predivno i nezaboravno iskustvo koje nas je obogatilo nekim novim spoznajama; zajedno s kritikama i komentarima drugih, označilo je još jednu savladanu prepreku na putu do pravih debatantica.

Leona Šerić, 7.a

Dva tima škole Manuš i mentorica

Cure na djelu

Petra Perić, Leona Šerić i Katarina Mihanović u OŠ Podmurvice

Na otvaranju natjecanja

Obilazak Rijeke s mentoricom Tamarom Domić

Nakon što su naše debatantice Leona Šerić, Petra Perić i Katarina Mihanović pozvane na državno natjecanje iz debate, otputovale su 11. svibnja u Rijeku s mentoricom Tamarom Domić i pedagoginjom Vesnom Grubić. Natjecanje se održalo u OŠ Podmurvice koja je ugostila sve osnovnoškolske i srednjoškolske debatne timove. 12. i 13. svibnja debatirale su zajedno sa 16 osnovnoškolskih ekipa na zadanu tezu Cancel kultura donosi više štete nego koristi i 2 kola na *ad hoc* tezu. Pobijedile su u 1 kolu.

MALI FOLKLORAŠI

„Oni su mali, ali su veliki, odnosno, hoću reći, nisu više mali, ali su dosta veliki da ne budu mali.“ Poznata je to rečenica iz serije Smogovci koja izvrsno predstavlja rad naših malih folklorasha.

Ovo je bila druga godina njihovog folklorognog rada. Iako mali, kao veliki su vrijedno vježbali na plesnim probama, trudili se upijati, pamtititi i primijeniti u plesu sve što folklor zahtijeva.

Plesati folklorne plesove bitno je drugačije od plesanja suvremenih plesova jer se radi o karakterističnim plesnim koracima, držanju i koreografiji, koji s današnjim stilovima nemaju gotovo nikakve sličnosti. I utoliko je teže. Zato se svaki put kao njihova učiteljica veselim i divim tim slatkim i marljivim mališanima koji pokazuju interes za takvu vrstu plesa i vrijedno vježbaju na plesnim probama dok se njihovi prijatelji igraju na dvorištu.

Znaju i oni da nije uvijek lako. Ples je općenito, osim fizičke, i mentalna aktivnost

Školska događanja

koja traži koncentraciju, pamćenje i razmišljanje. Treba uskladiti puno toga: korake, držanje, formacije, koreografiju i – osmijeh.

Upravo je osmijeh ono što uvijek izazovu u svim prigodama u kojima na najljepši način predstavljaju našu školu. Osmijeh na licima svih onih koji ih gledaju je osmijeh divljenja, ponaša i podrške. I, uistinu, iznimno smo ponosni što tako mali čuvaju našu tradiciju i naš kulturni identitet.

Ove školske godine naši mali folklori su dočekali prvaše na njihovu svečanom prijemu. Uljepšali su i uveličali tradicionalno obilježavanje Dana kravate, kojom prilikom su plesali na predivnom Peristilu, gdje su se njihovom plesu uz naše sugrađane divili i brojni turisti koji su se tamo zatekli.

U 11. mjesecu naša škola, kao prošlogodišnji pobjednik, našla se u ulozi domaćina međuskolskog natjecanja iz emocionalne pismenosti. Tom prilikom folklori su otplesali Stare splitske plesove kao dobrodošlicu učenicima iz 25 osnovnih škola Splitsko-dalmatinske županije.

Mjesec prosinac i ove je godine bio rezerviran za posjet gradonačelniku, što je malim plesačima uvijek povod za veliko uzbudjenje i radost, ali i prilika da se još jednom predstave kao pravi čuvari naše kulturne baštine. Prepoznatljiva glazba Monfrine, Kvadrilje i Šaltin polke, predlagdansko ozračje, ljepota dječjih osmijeha i stvorila se kroz ovih nekoliko godina naša nova draga užanca nastupanja u zgradici Banovine.

U iščekivanju nastupa

Nastup u Banovini

Poput pravih profesionalaca

Dan kravate na Peristilu

Nastupili su oni i povodom proslave otvorenja Sudamje ispred zgrade HNK, a pripremaju se i za nastup u sklopu obilježavanja Godine Miljenka Smoje, proglašenom u čast 100. godišnjice rođenja ovog jedinstvenog novinara i pisca. Neka naši maleni, a veliki plesači plešu i dalje, čuvaju stare i stvaraju nove običaje, a mi ćemo ih s ponosom pratiti.

Daniela Ilić

Zasluženi pokloni

ZAŠTO VOLIMO DAN SPORTA?

Dan sporta je poseban dan u našoj maloj školi. Taj dan budi veliku radost u većini učenika. Smatram da nije ta radost tolika, kolika je radost što na Dan sporta nema nastave. Svaki učenik sudjeluje u barem jednoj sportskoj aktivnosti; bio to nogomet, graničar ili štafetni poligon, a učenici se natječu kao razred. Svakome je, naravno, drago kada njegov razred osvoji prvo mjesto, a kada razred osvoji drugo ili treće mjesto, odmah proglaši kako je razred koji je pobijedio varao. Unatoč tim malim prepirkama i svađama, uvijek se dobro zabavimo. Učiteljice uvijek kažu da nije bit pobjeda, nego dobra zabava. Kada završe natjecanja, svi budemo oznojeni, ali sretni i ponosni na svoj razred. Smatram da je Dan sporta izmišljen da bi dokazao da je sport igra i zabava jer se danas mi, djeca, manje igramo nego djeca prošlih generacija. Nadam se da će se običaj Dana sporta nastaviti još dugo vremena.

Andrea Desnica, 5.a

5. a razred

Ove godine nam vrijeme nikako nije dalo da ga održimo...

Neki ga vole, a neki ne. Neki jedva čekaju da bude, a neki bi radije isli u školu pisat kontrolne, odgovarat i svašta drugo. Ja ga volim i meni je toliki gušt da van ja to ne mogu opisati. Pa kad se počne igrat nogomet, onda cili razred navija za svoje, ludilo. Ova tehnologija danas samo privlači dicu da ostaju doma igrat PlayStation i buljiti u mobitele. Većina mojih prijatelja samo blebeta kako žele PlayStation i iPhone, a ja sam najsritnija kad dobijem nove kopačke i neki dobri balun. Na Danu sporta se radi svašta: igra se nogomet, graničar i trči štafeta. Tu bude svega. Kad neki razred izgubi u nogometu pa postane ljubomoran, počne pričat po cijeloj školi kako je drugi razred vara. Ajme, majko mila, drame. Kad se triba birat ko će igrat nogomet i počnu se birati pozicije i ko će bit zamjena, tu isto nastane svada. Kasnije je sve ori: „Luce, drži!“ „Šime, pusti, ja ću, nemoj ti!“ „Ma jesi lud? Šta si propustio?“ „Mare, pazi! Udri jače!“ Ljudi moji, koja ludnica! Da je ovako svaki mjesec. I kad završi taj dan, iako smo svi umorni i možda ljuti, jedva čekamo sljedeći Dan sporta pa nek' se sve praši.

Gabriela Jerčić Borzić, 5.a

ŠKOLA U PRIRODI STAROJ SUŠICI

Učenici 4.a, b i c razreda još dugo će u svome sjećanju čuvati dane provedene u franckopanskom dvorcu u Staroj Sušici. Od 10. do 12. svibnja proveli smo nezaboravne dane u školi u prirodi.

Ovaj dvorac svojim ambijentom i smještajem u srcu netaknute prirode Gorskog kotara stvara idealnu kulisu za veselo druženje s vršnjacima, stvaranje prijateljstava te boravak u prirodi i upoznavanje svih njezinih ljepota. U Muzeju velikih zvijeri upoznali smo tri velike zvijeri Gorskog kotara: medvjeda, vuka i risa. Naučili

smo najvažnija obilježja i navike ovih interesantnih stvorenja. Posjetili smo Park-šumu Japlenški vrh te hranili jelene lopatare koji obitavaju u sklopu šume. U strogom centru Delnica skriva se nešto uistinu iznenadjuće, a to je Popovićev mlin koji je u funkciji još od 1925. godine. Na zanimljiv način saznali smo sve o tome kako mlin radi, čemu služe prostori ispod i iznad njega te na koji se način dopremalo i odvozilo brašno. Večeri su bile rezervirane za zabavu, ples i pjesmu.

Na povratku kući stali smo u zavičaj bajki, grad Ogulin. Prošetali smo jezgrom grada te naučili ponešto o njegovu nastanku i važnosti za hrvatsku vojnu povijest. Ovaj bajkoviti grad je bio inspiracija našoj velikoj Ivani Brlić-Mažuranić koja je u svojim djelima na maštovit način opisala njegovu prošlosti i bogato kulturno nasljeđe. Prošetali smo i do Đulinog ponora, kanjona u središtu grada gdje rijeka Dobra završava svoj tok, a uz koji se veže legenda o nesretnoj ljubavi lijepе djevojke Đule i kaptana Milana.

Sretni i zadovoljni, s puno novog iskustva, vratili smo se kući.

U školi u prirodi u Staroj Sušici uči se život u zajednici i prirodni sklad, a oni nisu ništa manje bitni od školskih predmeta, štoviše. Kad tome dometnemo da se znanja ne crpe iz udžbenika, već se doživljavaju, tada se takvo gradivo teško zaboravlja.

Ovo nezaboravno iskustvo još će nam dugo ostati u sjećanju i sigurni smo da će se prepričavati danima!

učenici četvrtih razreda

SURADNJA NA DRŽAVNOM PROJEKTU

Učiteljica Ilijana Dominović bila je suradnik u projektu iz područja odgoja i obrazovanja na državnoj razini. Voditeljica projekta bila je dr. sc. Ines Radanović, koordinatorica za razrednu nastavu dr. sc. Mila Bulić, a Ilijana Dominović je sudjelovala u izradi materijala za poučavanje i učenje za 4. razred osnovne škole. Jedan dio projekta prezentiran je na 14. Hrvatskom biološkom kongresu u Puli od 12. do 16. 10.2022. Čitav projekt (IP-CORONA-2020-12-3798) sufinancirala je Hrvatska zaklada za znanost, a veliki dio materijala ostat će trajno dostupan hrvatskim učiteljima i učenicima na BUBO platformi.

Lahorka Havranek Bijuković

Učiteljica Ilijana na kongresu

NAŠA MALA KNJIŽNICA

Ove školske godine učenici trećeg a i b razreda s učiteljicama Jelicom Balić, Anitom Elez i školskom knjižničarkom priključili su se međunarodnom čitateljskom projektu Naša mala knjižnica. Zadatak je pristupiti obradi šest knjiga uz rješavanje popratne Kreativne knjižice u kojoj su ponudene brojne aktivnosti kao što su: razmjena knjižnog junaka, najčitateljski kutić, čitateljski vlakić, pismo iznenadenja, likovni natječaj, dojmovi iz projekta u formi fotografije, nagradni zadaci, igrokaz, izložbe i sl.

Nabavili smo nove knjige:

Stefan Boonen: Kamp Bravo

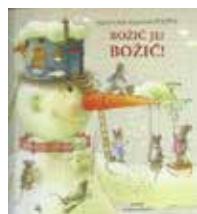
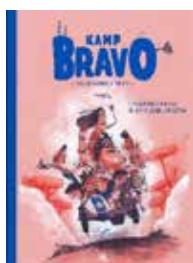
Kestutis Kasparavičius: Božić je! Božić!

Grigor Vitez: O zecu koji se volio smijati

Aino Havukainen, Sami Toivonen: Tiko i Piko u vlaku

Majda Koren: Inspektor Joso

Sinikka i Tiina Nopola; Slamka, Šlapica i vragolasta školarka

Ovdje svraćamo pozornost na kreativnu aktivnost razmjene knjižnog junaka. Izabrali smo junaka Tea iz priče Kamp Bravo! Na aktivnost smo se prijavili i dobili OŠ Ivana Meštrovića iz Zagreba kao školu partnera, čiji je voditelj u projektu knjižničarka Natalija Stajić. Nakon što smo izradili našeg knjižnog junaka i bilježnicu, pošiljka je poslana na njihovu školu. Kolegica knjižničarka Natalija je po primitku u e-mailu napisala: „Ugodno ste nas iznenadili, djeca su preoduseljena. Knjižni junak je odličan, pravo remek djelo! Mogu misliti koliko je truda i vremena bilo uloženo da se napravi.”

Zaista je u izradu našeg junaka uloženo mnogo truda, a postupak njegove izrade možete vidjeti na fotografijama. Mi smo također dobili njihovog knjižnog junaka iz priče Božić je! Božić!

Franko i Liliana u potrazi za novom knjigom na temu zime i snijega

Učenici s knjižnim junakom iz OŠ Ivana Meštrovića

OŠ Ivana Meštrovića s Teom

Snješko

„To je Snješko koji je nastao vikendom kod kuće jer djeca nisu vična šivanju na stroju”, poručila je knjižničarka Natalija. Kad je stigao k nama, svi su se obradovali i osmišljavalili priče vezane za ovog lika.

Katarina Škiljor

SVI JEDNAKO VRIJEDIMO

Sudjelovao sam u projektu „Kako biti prijatelj“. Tijekom snimanja, ali i poslije slušanja audio priče naučio sam kako se trebamo odnositi prema slijepim i gluhim osobama.

Odabrani učenici iz svih krajeva Lijepe Naše snimali su tu audio priču. Tijekom snimanja trebao sam sporije i što je moguće razgovijetnije čitati da slijeve i slabovidne osobe mogu pratiti priču i uz nju lako savladati Brailleovo pismo. U priči se radilo o mačku koji pokušava odgonetnuti boju svojega srca. Dok je pokušavao dobiti odgovor, javljala su mu se mnoga živa bića i svako je imalo neku svoju viziju i teoriju o boji mačkova srca.

U sklopu ovog projekta izrađena je taktilna slikovnica, audio priča te video priča na znakovnom jeziku. Cilj projekta je da učenici spoznaju i uvažavaju različitost slijepih i gluhih osoba te da razlikuju poželjna od nepoželjnih ponašanja prema slijepima i gluhim. Učenici četvrtih razreda naše škole sudjelovali su u radionicama upoznavanja s Brailleovim pismom (pismom za slijeve i slabovidne osobe). Pisali su svoja imena na Brailleovom pismu. Za sve nas ovo je bilo jedno vrlo poučno i vrlo pozitivno iskustvo, a vi možete poslušati priču ako skenirate QR kod u nastavku. Sigurno će vam se svidjeti!

Luka Kraljević, 5.a

Luka na snimanju audio priče

Taktilna slikovnica za slijeve i slabovidne osobe

Koje je boje srce moje

„DAJ MI KUS SOPARNIKA“

Već treću godinu zaredom naša škola sudjeluje u programu Centra izvrsnosti „Čuvari baštine“. Ovogodišnja tema je „Mudre glave, mlade ruke“, a odnosi se na prenošenje znanja i vještina starijih generacija na djecu i mlade.

Odlučili smo naše učenike upoznati s pripremom jednog tradicionalnog jela - soparnika, koji se nalazi na UNESCO-voj listi zaštićene nematerijalne baštine. To je tradicionalno jelo iz susjednih Poljica, slavne Poljičke Republike. Priprema se još od turskih vremena: neimaština i škrta zemlja potaknuli su Poljičanke da smisljaju razne recepte od jednostavnih i uvijek dostupnih namirnica. Soparnik je posno i sirotinjsko jelo koje se pripremalo na dane velikog posta: na Veliki petak, Badnjak i dan uoči Svih svetih.

Kako bismo saznali tajnu pripreme soparnika, posjetili smo obitelj Čotić u selu Dubrava u Poljicima. Ljubazni domaćini, gospoda Smiljana i gospodin Željko Čotić, otvorili su nam vrata svojeg doma i pokazali našim učenicima kako se priprema soparnik. Učenici su imali priliku ne samo vidjeti kako se jelo priprema, već su i sami sudjelovali u svim fazama: od sjeckanja blitve, valjanja tijesta do kušanja jela. Naravno, najbolji dio bio je kušanje slasnog soparnika.

Posjet slavnoj Poljičkoj Republici nije mogao proći bez povijesti, stoga smo posjetili spomenik Mili Gojsalića koja se proslavila u otporu Turcima. Prema legendi Mila je zapalila turski šator s barutom. Njoj u čast najveći hrvatski kipar Ivan Meštrović izradio je spomenik koji se uzdiže nad kanjom rijeke Cetine. Najhrabriji su ovjekovječili posjet spomeniku.

Naš posjet Poljičkoj Republici i pripremu soparnika zabilježila je kamerom učenica Maja Zekan te je montirala kratki video uradak kojim ćemo predstaviti naš školski projekt „Daj mi kus soparnika“ na Festivalu izvrsnosti koji će se održati početkom lipnja 2023.g. Video možete pogledati ako skenirate kod u nastavku.

I na kraju se posebno zahvaljujemo s. Katarini Čotić bez koje ovaj projekt ne bi bilo moguće realizirati.

Dragica Reljić

S junakinjom Poljičke Republike

Spremni za degustaciju

Daj mi kus soparnika - kako napraviti soparnik

SA ZAGORKOM DO JEZIČNIH VJEŠTINA

Marija Jurić Zagorka, spisateljica, prva profesionalna novinarka i aktivistica za ženska prava, u hrvatskoj povijesti ostavila je neizbrisiv trag. Rođena je 2. ožujka 1873. godine te smo povodom 150. godišnjice njenog rođenja osmislili projekt Sa Zagorkom do jezičnih vještina.

Projekt sadrži različite aktivnosti kojima smo se bavili tijekom nastavne godine na razini škole. Glavni cilj planiranih aktivnosti bio je razvijanje jezičnih vještina (slušanja, pisanja, čitanja i govorjenja) te upoznavanje s likom i djelom Marije Jurić

Čitanje ulomka iz romana *Grička vještica*

Osmasi čitaju šestašima

Zagorke. Kroz istraživačku nastavu učenici su razvijali i kritičko mišljenje, ali i međuljudske i komunikacijske vještine jer su potaknuti na suradničke oblike učenja. Kroz razne aktivnosti učenici su razvijali i svoje digitalne kompetencije korištenjem IKT-a.

U projektu su sudjelovali učenici od 5. do 8. razreda, a započeo je Mjesecom hrvatske knjige. Učenici su razvijali vještine slušanja i čitanja dok su im učiteljice ili školske kolege iz viših razreda čitali uvodni dio jednog djela Marije Jurić Zagorka. Sljedeći zadatak bio je pisanje kriminalističkih priča, stvaralačko prepričavanje, pisanje opisa ili vijesti na temelju pročitanog dijela romana. Sedmaši su se pozabavili istraživanjem života prve europske novinarke. Izradivali su PPT prezentacije i nastojali pronaći što zanimljivije podatke, što im zaista nije bilo teško s obzirom na buran Zagorkin život. Učenici 8. razreda čitali su djelo Kći Lotrščaka te izradili zanimljive video-najave, a učenici 6. i 7. razreda odabrali su neko Zagorkino djelo kao izbornu lektiru te ga prezentirali svojim kolegama kako bi ih potaknuli na čitanje Zagorkinih djela. Za kraj projekta pripremili smo kviz o Marijinom životu i djelovanju.

Nadamo se da će nakon ovog projekta učenici češće posudjivati i čitati knjige, razvijati svoje jezične kompetencije te se možda upoznati i s ostatkom Zagorkina opusa.

Ivana Goreta

Uspjeli su neke zainteresirati za čitanje

Početak romana čitali smo na satu

Slikokaz učenice Sare Mozare, 7.c

Zanimljivo izlaganje Gabriele i Lane, 7.c

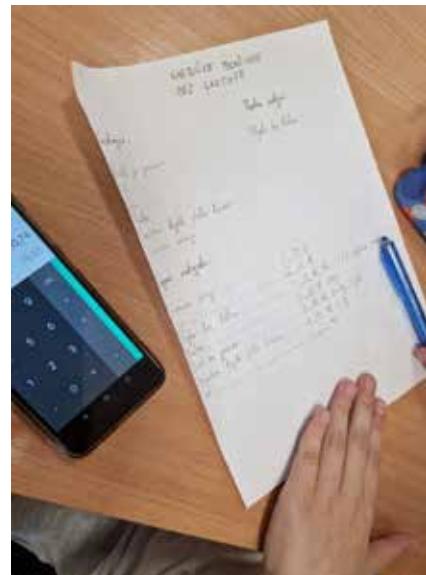
TRI STEM eTWINNING PROJEKTA U NAŠOJ ŠKOLI

Ovo školske godine upustili smo se u veliku STEM avanturu i uključili u tri eTwinning projekta; Target Math - Mission Completed, The Perfect Recipe i Djevojčice u STEM-u. U projektima sudjeluju učenici 6. i 7. razreda te učiteljice matematike Lahorka Havranek Bijuković i Nelica Mitov, učiteljica biologije Anita Mornar i učiteljica engleskog jezika Danijela Erceg.

THE PERFECT RECIPE

U ovome projektu partneri su nam Španjolska i Turska, a glavna tema projekta je povezanost učenja engleskog jezika i STEM sadržaja, tj. CLIL (Content and Language Integrated Learning) ili integrirano učenje sadržaja i jezika.

Naše projektne aktivnosti sastojale su se od proučavanja nacionalnih jelovnika te učenja o poteškoćama u prehrani uzrokovanih celjakijom, dijabetesom, intolerancijom na laktozu i sl., kao i smanjivanje kulinarskih videa i sastavljanja prikladnog budžeta. Naučili

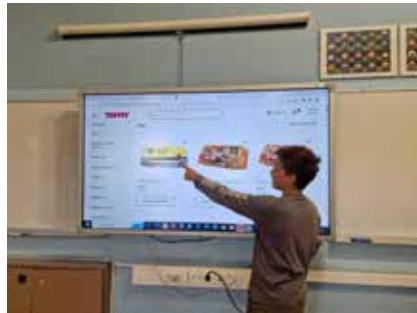

Prilagodavanje recepta za američke palačinke i računanje troškova

Sastavljanje budžeta

Virtualni odlazak u kupovinu

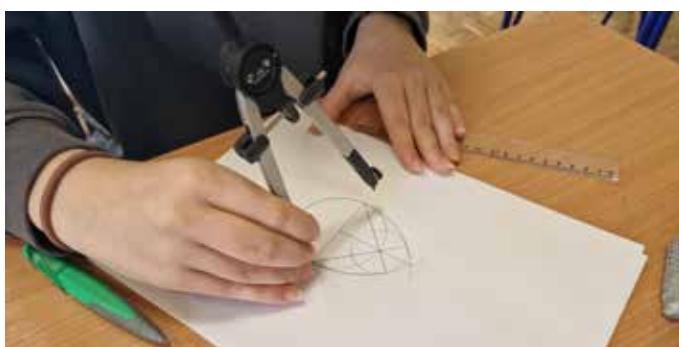
Učimo o pravilnoj prehrani, zdravim namirnicama, bezglutenskoj prehrani, dijabetesu...

smo puno novoga, iskusili što znači odgovorna potrošnja, ali kako biti kulinarski *content creator* na YouTubeu. Također, učenici su kroz proporcije naučili prilagoditi recepte za razlike nepredvidene situacije, poput viška i manjka gostiju na večeri te za goste različitih prehrabnenih navika.

DJEVOJČICE U STEM-u

Sudjelujući u ovome domaćem projektu uspjeli smo se zabaviti i pri tome naučiti puno zanimljivih stvari. Specifičnost ovoga projekta je u tome što u njemu sudjeluju isključivo djevojčice, učenice 7. i 8. razreda osnovnih škola te učenice srednjih škola. Cilj je potaknuti djevojčice na uključivanje u znanstvene školske projekte, bavljenje znanosti te upisivanje STEM fakulteta.

Naime, Microsoft je diljem Europe proveo istraživanje među djevojkama i mladim ženama između 11 i 30 godina u 12 europskih zemalja pod nazivom „Why don't European girls like science or technology?“ [Microsoft, 2017.]. Istraživanje je pokazalo da djevojčice najviše zanima STEM u dobi od 11 godina, ali se njihovo mišljenje mijenja negdje oko 15. godine, a nakon toga se njihov interes smanjuje. Razloga ima

Konstruiranje oblika jajeta

Mjerenje duljine polumjera Zemlje

više: nedostatak ženskih uzora, nedostatak poticajnih nastavnika, manjak praktičnih vježbi i sl.

Naše učenice su sudjelovale u video konferenciji i razgovarale s mladim hrvatskim znanstvenicama, napravile digitalni plakat posvećen mikrobiologinji Esther Miriam Zimmer Lederberg (<https://bit.ly/3nnAh9l>), mjerile duljinu polumjera Zemlje pomoću Eratostenovog pokusa, naučile konstruirati oblik jajeta i animirati crtež, ispunjavale ankete i izražavale svoje mišljenje o bitnim temama.

TARGET MATH - MISSION COMPLETED

Ovaj „najmlađi“ projekt započeo je početkom ove kalendarske godine, no naprasno je bio privremeno prekinut zbog razornog potresa u Turskoj. Naime, u ovaj smo se projekt uključili s turskim partnerima te u njemu sudjeluju učenici 6. razreda. S radom smo nastavili u ožujku i nastojimo nadoknaditi propušteno vrijeme kako bismo odradili sve predviđene aktivnosti. Ideja projekta je u slijedenju algoritama, tj. pravila koja nas mogu dovesti do traženog cilja. Zabavili smo se čitajući odlomke iz knjige „Lažeš, Melita“, slijedili upute pri slaganju lego kockica, dešifrirali smo skrivene poruke, a spremamo se tražiti blago putem aplikacije Handy GPS te pripremati jelo prema receptu iz Turske.

Lahorka Havranek Bijuković

Dešifriranje skrivenih poruka

Sigurnost na Internetu - chatterbox

Online escape room i kriptologija

Grad Split 2023. proglašio je Godinom Miljenka Smoje

GOVOREĆI O SMOJI, GOVORIMO O SPLITU

2023. godina bit će posebna godina za Split i Spličane jer je upravo ona proglašena Godinom Miljenka Smoje, autora kulturnih televizijskih serija Naše malo mesto i Velo mesto. Split tako odaje počast svom najvećem kroničaru povodom 100 godina od njegova rođenja. Pričati o nekome uvi-jek podrazumijeva pitati njegove bližnje o njemu, a pričati o Smoji ne možemo bez Fede Klarića, Smojina prijatelja i splitskog fotografa. Moja je sreća što je upravo on – moj djed.

- Dida, ja znam tko je Miljenko Smoje, no mnogo mojih vršnjaka ne zna. Tko je on? Zašto je tako važan za Split da obilježavamo 100 godina od njegova rođenja?

S punim razlogom slavi se 100. rođendan Miljenka Smoje jer je on najveći kroničar Dalmacije i našeg grada. Njegov je stvaralački opus impresivan; pored dvije poznate televizijske serije on ima desetak knjiga i gotovo milijun novinskih tekstova u kojima je pisao priče iz života našega grada i Dalmacije. Prva je njegova knjiga Hajdučka legenda, u kojoj piše o povijesti našega Hajduka, iz daleke 1971. godine prošloga stoljeća, a njegova je posljednja knjiga, koja je objavljena nakon njegove smrti, Judi i beštije. Smoje je bio ne samo kroničar, nego izvanredan književnik; njegov roman Kronika malog mista smatra se jednim od tri najbolja hrvatska romana svih vremena. Zato je lijepo da je čitava ova godina u znaku Miljenka Smoje. Imamo i sreću da je čak snimljeno i nekoliko filmova o njemu i njegovim djelima; više je i kompozicija napisano o njemu, puno se posvetio Smojinu djelu naš kulturni kompozitor Zdenko Runjić.

Maris i djed uz klavir Lepe Smoje

- Ti si oduvijek bio blizak s njim. Gdje ste se upoznali i susreli prvi put?

Mi smo se prvi put upoznali u redakciji Slobodne Dalmacije. Ja sam bio student Pravnog fakultet kada se otvorio natječaj za desetak honorarnih radnih mjesta. On je tada bio urednik gradske rubrike Kroz Split i od njega sam učio novinarstvo, ali ne samo novinarstvo, nego i život. Kasnije sam imao sreću što on nije vozio, jer nije imao jedno oko koje je izgubio igrajući se s olovkom dok je pisao, tako smo zajedno putovali okolo - od Brača, Hvara, Zagore, sinjskog, drniškog kraja, tamo gdje je on nalazio inspiraciju za svoja djela.

- Splitsko dite izraz je kojim ga Spiličani često opisuju. Zašto je baš to njegov najbolji opis?

Da je bio izuzetno vrijedan i talentiran, dokaz je što su njegove rečenice i književna kompozicija izvanredni, a što je neobično jer su mu oboje roditelja bili nepismeni, odrastao je u Varošu koji je tada bio toliko sirotinjsko mjesto da su djeca znala umirati od gladi. Izrasti u takvu veličinu govori da je bio čudo od talenta, ali i jako obrazovan čovjek. Njegovi su uzori bili najveći svjetski književnici, pogotovo ruski klasici. Ima jednu anegdoto: on bi noću čitao, onda bi mu došao otac i rekao: „Gasi letriku, ča mi trošiš letriku, uvati se nekog pametnijeg posla.“ Bilo je nezamislivo za ribara da čita knjigu, a da se ne bavi nečim u polju ili da lovi ribu.

- Luigi i Bepina likovi su iz Smojina djela. U stvarnom životu on je imao svoju Lepu. Oni su par koji Spiličani vole i koji će pamtitи. Zašto su tako posebni?

To su dva omiljena lika iz Kronika malog mista. Kaže se da svaki umjetnik dosta autobiografskoga unosi u svoja djela. U televizijskoj seriji Malo mesto Bepina juri svoga partnera da je odvede pred oltar. U stvarnome Smojinu životu bilo je upravo suprotno. On je jurio i molio Lepu da se ožene, ali ona nije htjela ni čuti za to jer su oboje imali jedan

Arhivska fotografija Fede Klarića

Teta Lepa i Maris s telefonskim imenikom na zidu

brak iza sebe. Ona je smatrala da je to formalnost i da se ljubav ne dokazuje papirom s vjenčanja.

- Dida, hvala ti što si izdvojio malo vremena za mene i za priču.

Uvijek! Ne samo za tebe, nego za svakoga kada treba govoriti o Smojiji jer tada ne govorimo samo o njemu, nego i o Splitu.

U priči o Smojiji neizostavno je spominjati i gospodu Lepu čiji je bio klavir uz koji sjedimo i vodimo ovaj intervju. Njezin tata i brat bili su muzičari i klavir su ostavili njoj, a ona ga je kasnije poklonila meni. Hvala ti, teta Lepa!

Maris Klarić, 6.c

KLAVIR TETE LEPE

Miljenko Smoje bila je najpoznatiji dalmatinski novinar, zato ču ja i priču o njegovoj ženi, teti Lepi, pisat na ikavici.

Tetu Lepu i mene zauvik će vezat klavir jer ja sviran na klaviru koji mi je ona poklonila.

Kad san bila mala curica, od dvostrukih godina, baka bi me često vodila u posjete kod tete Lepe jer su one bile prijateljice, a moj je dida Feda radila s barba Smojon u Slobodnoj. Teta Lepa imala je u tinelu klavir i jednog drvenog Pinokija. Ja bi se malo igrala s Pinokijem pa puno s klavironom. Ona bi mi otvorila poklopac, a ja bi pritiskala tipke i smijala se, njima to nikad nije bilo dosadno. Mogla san tipkat i svirat koliko san tila. Teta Lepa je jedan dan rekla baki: „Ovi klavir će ići ovoj maloj! Ja ču ga njoj pokloniti.“ I tako je klavir tete Lepe završila u mon tinelu, a ja u glazbenoj školi.

Teta Lepa je bila zabavna i neobična. Imala je bilu ricastu kosu i crvenu šminku. Bila je starija i bolile su je noge pa je dosta ležala. Zato je sve brojeve telefona pisala po zidu uz postelju i to velikim brojkama da ih dobro vidi. Nisan nikad vidila da neko na zidu ima telefonski imenik. Kod nje je sve bilo dopušteno.

Dida nas je puno slikava kad san ja bila u nje, tako iman uspomene, a najlipša od svih je klavir. Volila bi da teta Lepa čuje kako sviran. A ko zna!? Možda i čuje.

Maris Klarić, 6.c

Autorica ovoga teksta kao dijete s Lepom Smoje – fotografija Fede Klarića

INTERVJU S PEDAGOGINJOM VESNOM GRUBIĆ

Kada vam kažu da je pedagog duša ustanove, ne znate što bi to u potpunosti trebalo značiti, a onda dođete u školu Manuš i upoznate Vesnu Grubić. Nakon 30 godina rada u ovoj školi, bezbroj učenika i kolega koje je toliko puta utješila, savjetovala, pomogla im, u rujnu će imati više vremena da se posveti sebi, svojim hobijima i obitelji. Naime, iako je to većini teško i zamisliti, ove godine ide u mirovinu. Tim povodom učenici 5.a pripremili su bezbroj pitanja, ali su uspjeli postaviti „samo“ neka.

- Koliko godina radite u ovoj školi?

Cijeli svoj radni vijek provela sam u školi, na radnom mjestu stručnog suradnika pedagoga. Na samom početku radila sam u seoskoj školi, zatim na otoku te prije 30 godina došla u školu Manuš, tadašnju Zlatu Šegvić, gdje sam ostala sve do danas.

- Kako biste opisali ovu školu?

Škola Manuš je po mnogočemu poznata. To je škola koja ima dušu, koju prožima njena bogata prošlost, koja njeguje povijesnu baštinu i na njenim temeljima gradi školu današnjice. Istiće se po kvaliteti rada u svim područjima, po vrijednim i sposobnim učiteljima te uspješnim učenicima koji osvajaju zapažene rezultate na svim natjecanjima i mnogim projektima. Sretna sam što sam svojim radom utkala dio sebe u ovu školu i u mnoge generacije učenika.

- Što sve radi pedagog?

Pedagog je stručni suradnik sa širokim spektrom djelovanja. Sudjeluje u svim područjima rada škole, a najvažniji poslovi pedagoga su zasigurno rad s učenicima, roditeljima i učiteljima. Savjetodavni rad i pružanje adekvatne pomoći učenicima u savladavanju određenih poteškoća kako u učenju, tako i u ponašanju, uvijek su mi bili poseban izazov.

Vesna Grubić

- Zašto ste se odlučili za ovaj posao?

Moji roditelji su bili prosvjetni djelatnici; majka Marija je bila učiteljica razredne nastave, a otac Radoslav je bio profesor matematike i radio je u ovoj školi sve do mirovine. Oni su mi usadili ljubav prema ovom pozivu i radu u školi.

Još kao dijete znala sam se igrati škole sa svojim sestrama i prijateljicama, priređivati lutarske predstave, šiti lutke i monture za njih. Voljela sam glumiti i pjevati, a pored učiteljice, željela sam biti i doktorica. To je ujedno bio i moj prvi izbor kod upisa na fakultet, ali s obzirom da se nisam mogla upisati na medicinu, odlučila sam se za studij pedagogije i talijanskog jezika.

Na ekskurziji s ovogodišnjim osmašima

- Jeste li imali situacija s učenicima u kojima niste znali što im savjetovati i kako im pomoći?

Da, bilo je nekad vrlo teških, zahtjevnih situacija kada je trebalo itekako balansirati, gasiti vatru među učenicima, ali i među roditeljima i učiteljima. Trebalo je tada pronalaziti najbolja, miroljubiva rješenja u interesu svih. Znalo je biti vrlo iscrpljujuće, ali kada bi se problem riješio, osjećala bih se jako zadovoljno. Najteže mi je bilo kad bih osjetila zanemarenost djeteta od strane roditelja, nedostatak ljubavi i pažnje. Bila su to nesretna i ranjena djeca kojima je najviše trebala lijepa riječ, razumijevanje, topao zagrljaj i potreba da se netko zauzme za njih. Probudili bi se onda u meni majčinski osjećaji, potreba i želja da zaštitim to dijete i pomognem mu.

- Koji je najbolji savjet koji ste Vi dobili?

Uvijek sam voljela slušati priče i savjete starijih, znala sam da mi govore za moje dobro. Posebno su me se znale dojmiti priče iz njihovog profesionalnog i životnog iskustva. Često su mi

pouke koje bih dobivala od starijih bile putokaz na mom životnom putu. Još kao dijete često bih čula izreku: „Lijepa riječ i gvozdena vrata otvara“. Duboko mi se ta izreka urezala u pamćenje i spoznala sam, primjenjujući je u životu, da je uistinu točna. Ja sam je preinačila i danas, kad sam ja u poziciji da savjetujem mlade, a posebno svoje unuke, znam kazati: „Ako nekad ne znaš kako dalje, kako riješiti neki problem, kreni putem srca, ljubavlju, toplom riječju..“

- Koja Vam je najdraža manifestacija u školi?

Ne znam, ne mogu izdvojiti najdražu manifestaciju u školi jer su mi sva manuška dogadanja jednako draga. Dajući svoj doprinos više manje u svim događanjima, radovala sam se zajedničkim druženjima s učenicima i kolegama, veseloj atmosferi, kreativnim aktivnostima i prigodnim prezentacijama škole u lokalnoj sredini. Osjećala sam se jako ponosno kad bi i moja mala kap pridonijela nekom važnom događaju ili uspjehu škole.

- Imate li kakav hobi?

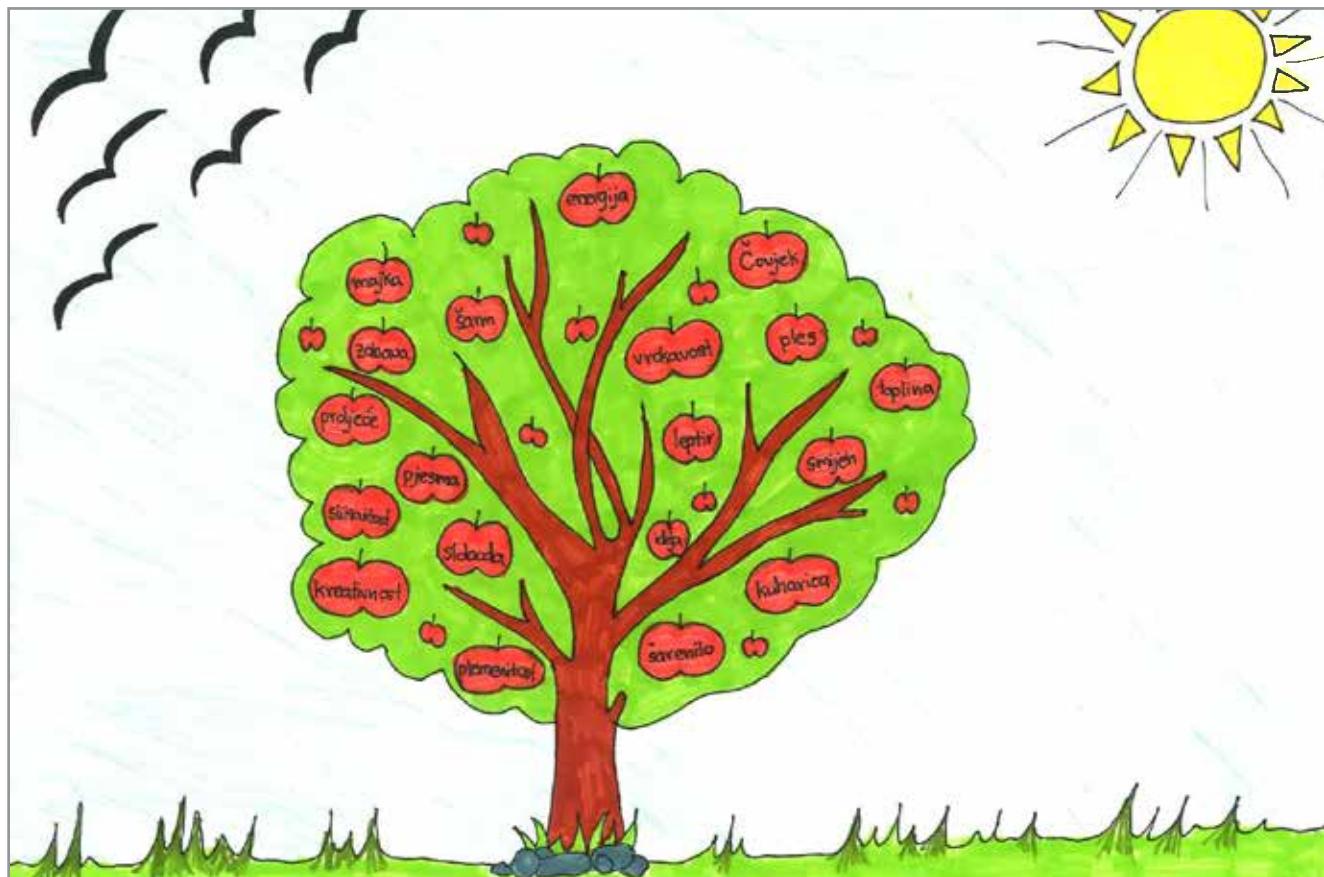
Imam jako puno hobija, uglavnom su kreativne prirode. Volim pisati pjesme, slušati glazbu, plesati, istraživati alternativne prirodne metode liječenja, skupljati ljekovito bilje... Radujem se što će se odlaskom u mirovinu moći više posvetiti tim aktivnostima.

- Što Vas čini sretnom?

Ne treba mi puno da budem sretna. Radujem se malim stvarima i u svakom danu nastojim naći razlog za sreću. Nekad je to sunce koje me odvuci u prirodu, nekad susret s dragom prijateljem, zagrljaj unučice... A posebno me čini radosnom i ispunjenom ako drugoga uspijem usrećiti, pomognem mu na neki način savjetom, razumijevanjem, dobrim djelom. Zato, činite dobro jer dobro će vam se uvijek vratiti!

- Koja Vam je najdraža Vaša osobina?

Kod sebe volim što sam dosta fleksibilna, lako se prilagođavam ljudima i pojedinim situacijama. Nisam zlopamtilo, brzo oprاشtam ako me netko povrijedi jer nastojim uvijek gledati samo dobro u čovjeku. Optimistična sam,

druželjubiva, otvorena za suradnju. Smatram da su to osobine koje me oplemenjuju i koje razvijam stalnim radom na sebi.

- Da možete imati neku supermoć, koja bi to bila?

Da imam neku supermoć, to bi bila sposobnost da svojim savjetima i djelovanjem utječem na mlade i spriječim ovisnost o sveprisutnoj tehnologiji koja im krade djetinjstvo, sve više oduzima dragocjeno vrijeme. Radila bih na tome da zamijene mobitele, igrice i TikTok pravom igrom, druženjem s vršnjacima, odlaskom u prirodu itd., da grade zdrave prijateljske odnose te razvijaju svoje skrivene talente i potencijale. Smatram da je to garancija za razvoj sretnog i uspješnog djeteta.

- Hoće li Vam nedostajati rad u školi? Što će Vam najviše nedostajati?

Da, sigurno će mi neko vrijeme nedostajati škola, posao koji sam sa zadovoljstvom obavljala, druge kolege s kojima sam izvrsno suradivala i dijeliла dobre i loše dane, manuška dogadanja, učenici

Učenica Gabriela Mirić (7.c) slikovito je prikazala asocijacije koje su kolege imale za pedagoginju

mali i veliki. Ali vjerujem da kad završi ovo poglavљje mog života i odem u mirovinu, da će se otvoriti neke nove prilike i da će se moći posvetiti u pravom smislu svim onim hobijima koji me vesele.

- Imate li za kraj poruku za djecu ove škole?

Dragim učenicima želim poručiti da poštivate svoje roditelje i učitelje, da usvajaju pozitivne ljudske i životne vrijednosti, da njeguju dobre, prijateljske odnose s vršnjacima, da ostvaruju sve svoje talente i potencijale. Kad jednom odu iz ove škole, da budu zahvalni svojim učiteljima koji su im svojim predanim radom dali temelje budućeg života i profesionalnog razvoja. Također im želim svim srcem da ponesu sa sobom iz ove škole samo lijepo uspomene koje će ih pratiti kroz cijeli život.

učenici 5.a razreda

NAJNIŽA DRŽAVA SVIJETA

Raj na zemlji

Ove zimske praznike posjetio sam Maldive. Maldivi su mala otočna država jugozapadno od indijskog poluotoka za koju se predviđa da bi za pedesetak godina trebala nestati. Pitate se kako? Odgovor na to pitanje upravo je činjenica da su Maldivi najniža država svijeta.

Kada smo moja obitelj i ja stigli u Malé, glavni grad Maldiva, odmah smo sjeli u brod te nastavili prema lokalnom otoku Maafushi gdje smo bili smješteni. Maafushi mi se posebno sviđa jer cijeli otok možeš proći petnaestominutnom šetnjom te ukoliko se izgubiš, samo trebaš doći do obale te krenuti kružiti po otoku, ne možeš se izgubiti. Također, jako mi se sviđaju Maldivci, iznimno su ljubazni, pristojni i dobromanjerni. Na Maldivima nema krađa jer kradljivci nemaju kamo s plijenom, sve su samo otoci. Jeste li znali da je na Maldivima zabranjen alkohol? Postoje piva, ali bezalkoholna. Ukoliko ikada budete išli

tamo, morat ćeće se i naviknuti na ljutu hranu ili svaki put naglašavati u restoranu da ne želite ljuto jer je hrana stvarno *spicy*. Ono što me se posebno dojmilo kod prirode su visoke palme na plažama, ali i takozvani sandbankovi; to su otoci bez ičega, samo od pijeska. Kada je plima, manji su, a kada je oseka, veći su. Odlični su i za fotografiranje. Probao sam i njihovo egzotično voće: *dragon fruit*, mango i papaju, ali i domaće banane i domaći ananas. Što se tiče ovog voća, ne predlažem papaju, ali sve ostalo je jako ukusno i sočno.

Išli smo i na jedan izlet nasred oceana i tamo smo se, ni manje ni više, kupali s morskim psima i pogodite što – živ sam! Ovo putovanje mi je bilo zaista predivno iskustvo. Ono što sam svojim očima video, definitivno treba barem jednom u životu vidjeti, ali i doživjeti.

Luka Kraljević, 5.a

Ronjenje s nesvakidašnjom vrstom koralja

Ovdje su i ulice pješčane

Da, svojevoljno sam zaplivao s njima!

Prekrasan zalazak sunca

TURA PO NIZOZEMSKOJ

Nizozemska, zemlja kojoj je četvrtina teritorija ispod razine mora, dom vjetrenjačama, biciklima, fakultetima i lošem vremenu. Ovom prilikom posjetio sam tri grada: Rotterdam, Hag i Delft.

Rotterdam

Prvo smo išli u Rotterdam, najveći od ova tri grada. U Rotterdamu postoji treća najveća luka na svijetu, a prva u Europi. Mi smo otišli u botanički vrt u kojem sam napravio svoj vlastiti čaj.

Market hall je velika zgrada u kojoj se nalaze mnogi restorani, stanovi i najveća slika na svijetu! U njemu postoje restorani raznih nacionalnosti: kineski, grčki, engleski, američki... gotovo iz cijelog svijeta. Zbog japanske hrane sam naučio rukovati štapićima za jelo.

Market Hall - ljudi tu žive

Jedna od stvari koja mi se nije svidjela je pješačenje preko mosta Erasmus jer se jako bojim visine. Možda se ne vidi dobro na slici, ali on je visok oko 12 metara do Atlantika, a 140 metara visok ukupno! Da se sagradi, trebalo je 165 miliona eura. Jedna od meni čudnih stvari je da je SVE sagradeno od cigli.

Hag

Hag je kao malo manji Zagreb i on je prijestolnica Nizozemske. U Hagu se nalazi kraljevska plača u kojoj kralj trenutno živi. (Postoji i kraljevska palača u Delftu u kojoj je kralj prije živio.) Palača je ogromna, štoviše, vjerojatno bi cijelo moje susedstvo stalo u nju! Osim palače, u Hagu je i plaža jednakih proporcija. Na plaži se nalazi još jedna palača, ali ona je pretvorena u hotel. Zove se Hotel D'Orange. Fun fact: Hotel D'Orange je sagraden za Hitlera dok je bio u Nizozemskoj. Blizu Hotela D'Orange nalazi se žirafa napravljena od LEGO kockica. Kao što je i očekivano, pokraj žirafe nalazi se njihova trgovina.

Delft

Delft mi je najdraži od ova tri grada koja sam posjetio. Manji je grad, kao malo manja verzija

Erasmusbrug - most Erasmus

LEGO žirafa

Splita. Kao i Split, Delft ima puno malih trgovina. Delft ima tri povijesne crkve: Staru crkvu, Novu crkvu i Redeemer internacionalnu crkvu.

Kad smo otišli u posjet Novoj crkvi, ostvario sam san svakog djeteta: ručao sam sladoled. Naravno, to se dogodilo zbog ekstremnih razloga. Dok smo čekali da se popnemo u toranj

Moja buduća škola

crkve, netko se spotaknuo. Nažalost, osoba je imala i srčani udar u isto vrijeme. Tada je nastupila intervencija. Mi smo izašli iz tornja te krenuli prema kafiću dok su policajci čistili trg. Cijeli blok je imao *shutdown* zbog čega nismo mogli otići s trga. Jedino jelo koje mi je bilo dostupno, bio je sladoled. Znam da ovo možda zvuči apsurdno, ali to se stvarno dogodilo! Nizozemci su dovezli 5 va-

Nisu baš moj broj

trogasnih, 2 policijska, 3 medicinska vozila i helikopter.

U Delftu se nalazi i moja nova škola: International School Delft. Bilo mi je jako lijepo u njoj. Otišao sam posjetiti svog tatu na posao, ali nažalost nisam smio fotografirati. Jedna od stvari koje vam mogu reći je da imaju aparat

Priprema čaja u Botaničkom vrtu

koji stvara najbolji kakao ikad i da se ispred zgrade nalazi ogroman šah (figure su veličine omanjeg prvašića). Naravno, moj tata i ja morali smo odigrati partiju šaha kao i svi drugi. Otišli smo do sveučilišne knjižnice TU Delfta po kojoj sam se provozao biciklom. Vjerovatno se pitate kako? To je moguće jer je sveučilišna knjižnica bunker prekriven travom.

Jedan od simbola Nizozemske su klompe. Prepoznatljive su po svojem šiljastom vrhu. Mi smo otišli u trgovinu posvećenu klompama i meni kupili klomppuču. Ako se pitate zašto nisam bio u Amsterdamu, razlog je jednostavan: „Nismo imali vremena!“

Pjer Petrov, 5.a

PUTOVANJE U SLAVONSKI BROD

Sve je počelo jednog dana kada sam dobila e-mail u kojem je pisalo: „Bravo, Dora, tvoj rad je jedan od tri nagradena i bit će izložen na likovnoj izložbi manifestacije U svijetu bajki Ivane Brlić-Mažuranić! Tema je ove godine bila „Ivana u bajkovitim svjetovima”, a moj rad je odabran između 269 ukupno pristiglih iz cijele države. Bila sam presretna. Ovo mi je drugi put da sam osvojila istu

S mentoricom Anom Pletikosić

U šetnji Slavonskim Brodom

nagradu. U nedjelju, 16. travnja, otputovala sam u Slavonski Brod s razrednicom Anom Pletikosić i ravnateljicom Maritom Guć. Otišle smo na predstavu, šetale po gradu, pričale, smijale se, slale virtualne razglednice i sve u svemu, baš nam je bilo zabavno. Nadam se da ću dogodine opet ići u

Slavonski Brod, ali da će nam se tada pridružiti i netko od mojih prijatelja. Hvala ravnateljici i razrednici na nezaboravnom putovanju!

Dora Božanić, 6.b

Moj rad na izložbi

Nagradeni učenici

HIPPO OLYMPIAD 2023 – MEĐUNARODNO NATJECANJE IZ ENGLESKOG JEZIKA

I ove se godine u našoj školi organiziralo natjecanje pod nazivom HIPPO Olympiad–English without borders. To je međunarodno natjecanje u poznavanju engleskog jezika. Naši natjecatelji, učenici šestih i sedmih razreda, morali su prvo pristupiti izlučnom krugu natjecanja (Preliminary Round), a neki od njih su bili jako uspješni te 21.04. sudjelovali na sljedećoj razini natjecanja – Semi-final Round (Državno natjecanje). To su sljedeći učenici: Tomo Bolotin, Toma Tolić, Lav Mlinar i Ivan Kovač. Čestitke svim učenicima na sudjelovanju i pokazanom zavidnom znanju engleskog jezika, a posebno Lavu Mlinaru koji je osvojio izvrsno 4. mjesto između 29 natjecatelja na regionalnom natjecanju u Italiji. Zanimljiv je podatak da je za ovu kategoriju prethodne razine natjecanja prošlo preko 28 000 učenika, a time je Lavov uspjeh još istaknutiji.

Danijela Erceg

Europski dan jezika

Lav s mentoricom Danijelom Erceg

NATJECANJA

Natječaj CIMAJ (Centar izvrsnosti multimedije i jezika)

- kategorija Najbolji dokumentarni film (OŠ) - 1.mjesto za film Manuški jubileji

Prošle godine škola je sudjelovala s 5 projekta na natječajima Centra izvrsnosti:

- CIMAJ (Manuški jubileji – film)
- Čuvari baštine (Nomen est omen i Manuška škrinjica)
- Dalmatinski suveniri (kameni bunarčići i eko nakit od filcane vune).

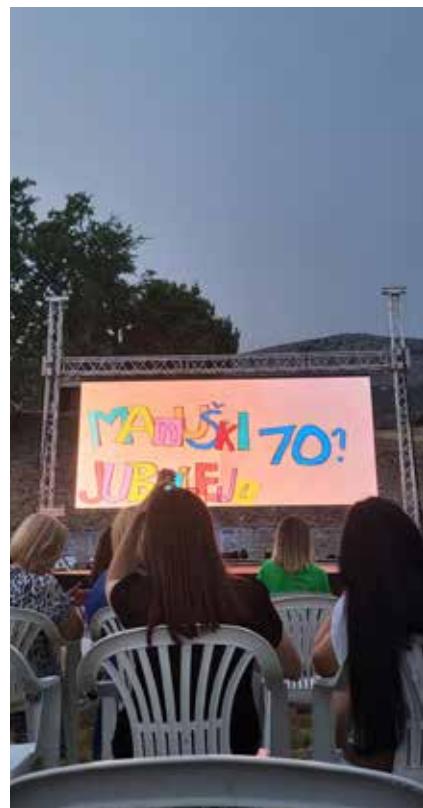
Državno natjecanje iz informatike

Lav Mlinar, 6.b - 1. mjesto u kategoriji Digitalne kompetencije

- 2. mjesto u kategoriji Primjena algoritama
- 5. mjesto u kategoriji Logo

Državno natjecanje iz matematike

Lav Mlinar, 6.b - 11.mjesto (1. mjesto na županijskoj razini)

Dabar – međunarodno natjecanje iz znanja informatike i računalnog razmišljanja

Toni Balint, 6.b – 1. mjesto
Lav Mlinar, 6.b – 5.mjesto

Dalmatinski festival matematike (kategorija 2 – 5. i 6. razred)

Lav Mlinar, Luka Librenjak, Marko Juras, Josip Slapničar – 3. mjesto

Natjecanje iz matematike „Klokan bez granica“

Učenici rangirani među 10% najboljih u Hrvatskoj: Petra Božanić, Nikola Juras, Frane Buljan, Mario German, Karlo Šerbo Čulić, Josip Slapničar, Marko Juras, Lav Mlinar, Ivan Kovač, Toni Balint, Luka Librenjak, Manuela Buljan, Gita Vručinić

Državno natjecanje u debati

Leona Šerić, Petra Perić i Katarina Mihanović, 7.a – 11. mjesto

Županijsko natjecanje iz njemačkoga jezika u kategoriji 1, Lista B, izvorni govornici

Anamarija Putnik, 8.c – 1.mjesto

LiDraNo – kategorija školski listovi

Mravac – predložen za državnu razinu

LiDraNo – skupni scenski nastup

učenici 2.c (Marin Ovuka, Linda Bolotin, Klara Smiljanić, Marieta Barać, Dora Ramona Biličić, Tara Jović Kekez, Mateo Majce, Mia Šostera, David Juni Tanase i Marlo Kružić) s muziklom Uljuđeni vuk – 2.mjesto (predložen za državnu razinu)

Županijsko natjecanje iz geografije

Renco Lujić, 7.a – 2. mjesto
Nikola Jurišić, 8.b – 3. mjesto

Županijsko natjecanje iz engleskog jezika

Frane Mach, 8.b – 3. mjesto

Hippo - English Language Olympiad

Lav Mlinar, 6.b – 4. mjesto

Županijsko natjecanje iz astronomije

Lav Mlinar, 6.b – 3. mjesto
Mia Buljubašić, 5.a – 4. mjesto

Natječaj OŠ Žrnovnica povodom obilježavanja 100 godina od rođenja Miljenka Smoje „Male priče iz velog mista“

Maris Klarić, 6. c (videointervju) – 1. mjesto

Likovna izložba manifestacije „U svijetu bajki Ivane Brlić-Mažuranić“

Dora Božanić, 6.b - nagrađeni rad

Sportska natjecanja

Državno prvenstvo u stolnom tenisu

Nikola Jurišić i Roko Proso, 8.b; Marko Kuščević, 7.b i Vito Palavra, 7.c – 9. mjesto

Županijsko natjecanje u stolnom tenisu

Tea Buzdovačić, Ema Majić i Rafaela Vučica, 7.b; Ema Kandić i Lucija Desnica, 5.b – 3. mjesto

Jesenski kros

Roza Kandić i Gita Vručinić, 8.b; Katija Hodžić, 8.c; Lorena Stanić i Sara Mozara, 7.c – 3.mjesto

Školsko natjecanje u nogometu (5. i 6.razredi)

Ivan Gabrijel Kardum, Ivan Budić Leto, Toma Paponja i Nikola Matijaš, 6.a;
Toma Sinović, Marko Bitanga i Viktor Bajrušović, 6.b; Jakov Mišica i Vito
Armando, 6.c; Jere Cipci, Jere Sanader i Erik Čugura, 5.b – 2.mjesto

ROKAS PUKŠTAS

Rokas Pukštas rođen je 25.8.2004. godine u Americi, u malom mjestu Stillwater. Dana 10.10.2020. potpisao je profesionalni ugovor za hrvatski nogometni klub Hajduk te ponosno nosi broj 21 kao vezni igrač. Do sad je za prvu momčad Hajduka nastupio 26 puta, a u prvoj postavi (početnom sastavu) 20 puta. Od 26 utakmica odigrao je svih 90 minuta u njih 17. Od 2020. godine postigao je 4 gola i ostvario 3 asistencije. Igrao je i za juniorsku momčad te doprinio povijesnom uspjehu; osvojili su 2. mjesto u Ligi prvaka mladih što još niti jedan klub u Hrvatskoj nije uspio postići. Rokas Pukštas svoj je život posvetio onome što najviše voli - nogometu. Uz naporne redovne treninge, ostaje na dodatnim treninzima i odlazi na različita predavanja iskusnih trenera. Njegova upornost, trud i disciplina zaslužni su za dobre rezultate, stoga mnogi smatraju da je Rokas Pukštas mrlada nada Hajduka koja će u budućnosti Hajduku i tek kako dobro doći.

Luka Radić, 5.a

Rokas Pukštas

JENNA ORTEGA

Jenna Marie Ortega američka je glumica rođena 27. rujna 2002. godine u Kaliforniji, u SAD-u. Karijeru je započela kao dječja glumica primivši priznanje za svoju ulogu mlade Jane u humoristično-dramskoj seriji Jane the Virgin. Uloga koja ju je obilježila bila je Harley Diaz u seriji Disney Channela Stuck in the Middle, za koju je osvojila nagradu Imagen. Također je glumila u filmu Vrisak 5 i Vrisak 6, kao i u sada jako popularnoj seriji Wednesday koja se proslavila na društvenoj mreži TikTok i tamo su svi za njom poludjeli. Jenna je za ulogu mlade djevojke Wednesday dobila razne nominacije i nagrade. Glumila je još i u nekim filmovima kao što su X i The Fallout. Mlada glumica nije posustajala u tome da postane poznata među mladima i starima te je vrijedno radeći došla do svog cilja. Putem svojih platforma širila je podršku imigrantima te podržava kampanju Ponos nad predrasudama koja promiče prihvaćanje LGBT zajednice. Za Teen Vogue je rekla: „Danas je važno prihvati svoju kulturu jer u Americi ima toliko različitih etničkih grupa. Na kraju dana – vi ste vi. Morate ostati vjerni sebi, a ne možete promijeniti sebe da biste se uklopili ili da bi se netko drugi osjećao ugodno.“ Jenna bi trebala biti uzor mladima da budu uporni u onome što rade, da ne osuduju i ne stvaraju stavove o ljudima na temelju njihove nacionalnosti, kulture, religije, boje kože, fizičkog izgleda i sl. Prema ljudima se treba ponašati kako biste i vi htjeli da se drugi ponašaju prema vama. Ortega je očigledno to razumjela i sve tretira s istim poštovanjem.

Tonka Benić, 6.a

Jenna Ortega

ZAŠTO NE ČITAMO LEKTIRU?

Kada je riječ o nepročitanoj lektiri, postavljamo brojna pitanja. Učitelji se pitaju zašto nakon zadanog roka za čitanje neki učenici i dalje dolaze na sat nespremni. Biraju li učitelji loše knjige? Jesu li učenici samo ljeni? Je li problem duljina knjiga ili su pak krive bilješke?

Svaki mjesec učenici su dužni pročitati jednu knjigu za svoj uzrast te napisati bilješke. Kad učitelj provjeri znanje i pregleda napisano, zada novu lektiru. Ipak, pojedini učenici ne pročitaju knjigu, a bilješke prepišu od drugih učenika ili s interneta. Tome je više razloga. Nekima se ne da provoditi vrijeme čitajući ili krenu čitati u zadnji tren pa ne stignu, a neki odustanu kad im se knjiga učini dosadna ili ima prevelik broj stranica.

Sandra Bašić, 6.a

Kako riješiti ovaj problem?

- Po mom mišljenju, pri biranju lektira učitelji bi trebali razmišljati o tome kako zainteresirati učenike za čitanje jer učenici lektiru obično ne smatraju zanimljivom, već je vide kao još jednu domaću zadaću. Također, učitelji bi trebali birati knjige koje ne sadrže prevelik broj stranica i one koje se lako čitaju.

Vanda Rajić, 8.b

Tonka Benić, 6.a

- Sadržaj lektira uglavnom je zanimljiv samo curama, npr. ljubavni problemi, odrastanje... Nama dječacima više bi odgovarale teme sporta, povijesti i automobila, a tih tema nema u lektirama. Neki učenici uz sve ostale obveze nemaju vremena čitati lektire pa bi bilo poželjno da se smanji broj knjiga koje se treba pročitati tijekom godine. Naše lektire često se odnose na prošla vremena kada je život bio drukčiji. Bilo bi poželjno čitati djela suvremenih pisaca.

Lovre Čorić, 8.a

- Mislim da bi bilo bolje kad bi nakon čitanja lektire učenici na satu razgovarali o pročitanom bez ispitivanja i ocjena. Bilo bi dobro da cijeli razred

glasna i predlaže knjige koje će se čitati, a da učitelji prema tome naprave listu lektira koje su učenici predložili.

Indi Varoli, 8.a

- Mislim da se ovaj problem ne može u potpunosti riješiti jer će učenici uvijek biti pomalo ljeni i voljni tražiti lakše rješenje. Protivim se ideji da se ukine čitanje lektira jer mislim da djeca trebaju čitati, posebice klasike hrvatske i strane književnosti.

Vid Kovačević, 8.b

- Moji prijedlozi su da se lektire čitaju na satovima ili da se knjige zamijene filmovima.

Karlo Košta, 8.b

- Mislim da se djeci ne bi trebalo name-tati knjige koje ih ne zanimaju. Posebno mi smeta čitati lektire pisane nekim narječjem ili zastarjelim jezikom. Odabir knjige trebao bi biti osoban. Mislim da popis lektire treba

osuvremeniti, a voljela bih i kad bi se na tom popisu našlo više knjiga stranih autora.

Anja Lašić, 8.a

KAZALIŠNA PREDSTAVA: SARINA NIT

Sarina nit predstava je koja se održala 3. veljače 2023. godine u Dvorani Lora, a išli su je zajedno gledati gotovo svi učenici OŠ Manuš-Split od 6. do 8. razreda. U predstavi su glumila 3 glumca, dvije ženske osobe i jedan muškarac, koji su govorili o problemima jedne djevojčice naših godina. Vjerujem da su problemi kad ne znaš tko si ili u čemu si dobar i koliko vrijedi te kako će te drugi prihvatići prisutni kod većine djece u pubertetu. Predstava započinje time da djevojčica Sara govori o svom životu i kako misli da ne vrijedi, kako je drugi ne primjećuju toliko koliko primjećuju njezine prijateljice. Pojavljuje se lik Mraka koji predstavlja sve njezine negativne misli i govori joj njezine mane. Osim Mraka, tu je i psihologinja koja je vedra i vesela te pokušava Sari vratiti samopouzdanje i pomoći joj da shvati u čemu je dobra. Oni nisu stvarni likovi, već predstavljaju ono što se događa u Sarinoj glavi.

Na pozornici se pojavljuju i Sarini roditelji koji nisu toliko marili što Sara radi, gdje se nalazi te kako se osjeća. Njezina mama većinu vremena provodi na mobitelu, a tata misli da Sara treba raditi što joj se svida, ići gdje želi i nositi ono u čemu joj je udobno.

Ova predstava je namijenjena djeci od 11 do 18 godina koje muče slične misli; nemaju samopouzdanja, misle loše o sebi i stalno se kritiziraju. Može im pomoći da se osjećaju sigurnije te da shvate da nisu jedini s tim problemima i da nitko nije savršen. Svi mi imamo svoje mane i vrline.

Ni ja ne znam tko sam niti što želim biti. Stalno razmišljam o tome što drugi misle o meni i nemam baš veliko samopouzdanje, ali kad napravim nešto čega sam se bojala ili u što nisam bila sigurna, trema mi proteže i vrati mi se samopouzdanje. U takvim situacijama se povjerajam svojim najboljim prijateljicama i mami jer mislim da me one razumiju i mogu mi najbolje

Što ću biti kad odrastem?

Dileme djevojčice Sare

Psihologinja pokušava pomoći

pomoći. Svi trebamo imati nekoga s kim možemo podijeliti svoje sumnje i strahove.

Nika Kegalj, 7.c

PUB QUIZ- ENGLISH

1 Find the odd man out.

- a) the Amazon
- b) the Pacific
- c) the basketball
- d) the smartest

Zana Bokan 5.a

Light Bridge

This bridge is the lightest bridge in the world. It is called Light Bridge. It is made of metal and stone. It is decorated with thousands of lights. Lights are in different colors. People can walk on it or ride a bike. It is in New York. It connects New York and Brooklyn. It crosses East River. This bridge is modern and huge.

2 I have never been to the UK.

This sentence is about:

- a) present
- b) past
- c) future
- d) experience

3 Which word is not written correctly?

- a) embarrasing
- b) successful
- c) necessary
- d) scissors

4 Solve the puzzle:

Someone's mother has four sons. Their names are North, South and East. What is the name of the fourth son?

5 Guess the religion:

If you don't believe in God and read Tripitaka, you are a....?

6 For Croatians, Croatian is their:

- a) favourite language
- b) second language
- c) mother language
- d) favourite subject

7 What makes a difference?

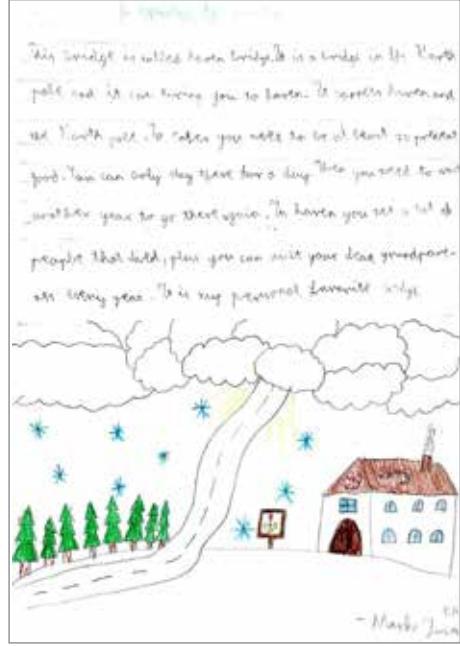
- a) Let's eat kids!
- b) Let's eat, kids!

8 Which of these sentences IS NOT present tense?

- a) The film starts at 6 p.m.
- b) We usually have lunch at 2.00
- c) Mary is not at home, she is walking her dog.
- d) I never drink wine.

9 When you are "at the cross-roads", it means that you have to:

- a) cross the street
- b) help somebody cross the street
- c) make an important choice in life
- d) stop driving your car and get out of it

10 A brain teaser:

A man stands on one side of a river, his dog on the other. The man calls his dog, who immediately crosses the river without getting wet and without using a bridge or a boat. How did the dog do it?

Duck bridge

Its name is Duck bridge. It is in Berlin.

Duck bridge connects two different parts

of Berlin. It crosses river Spree.

Duck bridge is for ducks and children.

It is wooden and small but popular.

S.A. ANDREA D.

Miracles

Today I will talk about the most famous bridge in Amsterdam. That bridge is called Magere because when you stop on it, it is incredible. So, when you get closer to the bridge, you can see two pillars that give you the work of imagination. And wonderful things that you have never seen before, such as a dancing car on the bridge that are three meters high. When you enter the portal in front of you, you will see all the lanterns that are hanging in your neck. If you were in your own health, you can be inside for 45 minutes maximum. When you come out, a clock shows that you have been there one minute.

b) At the end of the bridge, you will find inside a very long, in the dark. The bridge is built in the center of Amsterdam. Would you like to visit it?

Outside

Inside

UNSERE REISE NACH ÖSTERREICH

Die deutschlernende Schüler_innen unserer Schule haben während der Osterferien eine dreitägige Reise nach Österreich gemacht. 35 Schüler und Schülerinnen ab der vierten Klasse zusammen mit der Deutschlehrerin und der Schulleiterin haben Graz und Klagenfurt besucht. Zuerst haben wir die Schokoladenfabrik Zotter in Bergl nahe Riegersburg in der Steiermark besichtigt wo wir verschiedene Schokoladensorten probiert haben. Danach sind wir weiter nach Graz gefahren und haben einen Stadtrundgang gemacht. Graz ist die zweitgrößte Stadt Österreichs und das politische, kulturelle und wirtschaftliche Zentrum des Bundeslandes Steiermark. Wir haben den Schloßberg besichtigt, um einen herrlichen Ausblick auf die rote Ziegeldachlandschaft, auf die Hügel und Berge der Umgebung zu genießen.

Am zweiten Tag haben wir Minimundus, die kleine Welt am Wörthersee in Kärnten besucht. Es ist ein Ort zum Entdecken, Spaß haben, Verweilen, Lernen und Genießen. Dort haben wir Modelle von Gebäuden, Zügen, Schiffen und Brücken aus allen

Erdteilen bewundert. Wir haben an einer Rätsel-Rallye teilgenommen, um Minimundus zu erkunden und dabei die Rätsel zu lösen. So sind wir in einem Tag um die ganze Welt gereist. Wir haben auch den Pyramidenkogel besucht. Mit seinen 100 m Höhe ist er der höchste aus Holz errichtete Aussichtsturm der Welt. Der Panoramablick ist sehr beeindruckend und zeugt von der Schönheit Kärntens. Am besten hat uns die spektakuläre Erlebnisrutsche gefallen. Sie ist die höchste geschlossene Rutsche Kontinentaleuropas und eine elegante Variante, von der Aussichtsplattform nach unten zu gelangen. Manche sind mehrmals ins Vergnügen gerutscht.

Am letzten Tag sind wir einkaufen gegangen und danach nach Hause gefahren.

Unsere Österreich-Reise war wunderbar und sie wird uns noch lange in Erinnerung bleiben. Wir freuen uns schon auf die nächste Reise in die DACHL-Länder.

Ivana Rajčić

Svi sudionici izvanučioničke nastave 4.-8. razreda, njih 35 na brdu Schlossberg iznad Graza

ITALIA IMMAGINI

Quanto conoscete l'Italia?

1) L'Italia ha la forma di...?

- a) una sciarpa
- b) uno stivale
- c) una pantofola

2) L'Italia è...?

- a) un' isola
- b) una penisola
- c) una città

3) Quante regioni ci sono in Italia...?

- a) 10 regioni
- b) 15 regioni
- c) 20 regioni

4) Il fiume più lungo è...?

- a) l'Arno
- b) il Po
- c) il Tevere

5) Il lago più grande è...?

- a) il Lago di Garda
- b) il Lago di Como
- c) il Lago Maggiore

6) Le catene montane sono...?

- a) le Alpi e le Dolomiti
- b) le Alpi e gli Appennini
- c) le Dolomiti e gli Appennini

7) In Sicilia si trova il vulcano...?

- a) Etna
- b) Vesuvio
- c) Stromboli

8) Il porto più grande è...?

- a) Trieste
- b) Genova
- c) Napoli

9) L'Italia confina con la Francia, la Svizzera, l'Austria e...?

- a) la Germania
- b) la Spagna
- c) la Slovenia e la Croazia via mare

10) Quale città è famosa per il Carnevale?

- a) Roma
- b) Venezia
- c) Bologna

11) Quali sono i colori della bandiera italiana?

- a) bianco, verde, rosa
- b) verde, marrone, bianco
- c) verde, bianco, rosso

12) Quale città è la capitale d'Italia?

- a) Firenze
- b) Milano
- c) Roma

13) Quali sono i due piccoli stati indipendenti in Italia?

- a) la Grecia e la Croazia
- b) il Vaticano e la Repubblica di San Marino
- c) il Belgio e il Lussemburgo

14) La Torre pendente si trova a...?

- a) Pisa
- b) Verona
- c) Firenze

15) Quale città è il centro industriale e la ricordiamo per la Fiat?

- a) Milano
- b) Torino
- c) Genova

16) Come si chiama il dolce tipico di Pasqua...?

- a) il Pandoro
- b) il Panettone
- c) la Colomba

17) Come si chiama il dolce tipico di Natale...?

- a) il Panettone
- b) la Colomba
- c) il Tiramisù

18) Dov'è nata la Pizza Margherita... ?

- a) a Verona
- b) a Palermo
- c) a Napoli

19) Michelangelo è un famoso.....italiano.

- a) cantante
- b) pittore, scultore e architetto
- c) stilista di moda

20) Come si chiama la corsa di cavalli più famosa d'Italia...?

- a) la Fontana di Trevi
- b) il Palio di Siena
- c) il Colosseo

Le risposte:
1) uno stivale (2) una penisola (3) 20
2) la Svizzera (4) il Po (5) il Lago di Garda
3) le Alpi e le Dolomiti (7) Etna (8)
4) la Slovenia e la Croazia (9) la Repubblica di San Marino (10) Venetia (11) verde, bianco, rosso (12) Roma (13) la Repubblica di San Marino e il Vaticano (14) Pisa (15) Torino (16) la Colomba (17) il Pantheon (18) a Napoli (19) pittore, scultore, architetto (20) il Palio di Siena

IMPRESSUM

Mravac, list učenika i djelatnika OŠ Manuš–Split, Split
Broj 14, lipanj 2023.

NAKLADNIK
OŠ Manuš–Split, Vukovarska 11, 21000 Split

GLAVNA UREDNICA I VODITELJICA
Ivana Goreta, prof.

UREDNIŠTVO
Ivana Dadić i Antonia Tonković Barišković – voditeljice novinarske grupe
Novinarska grupa:
Kate Bogdanić, Marita Nikolić i Laura Skeledžija, 4.c
Andrea Desnica, Gabriela Jerčić Borzić, Luka Kraljević, Pjer Petrov i Luka Radić, 5.a
Tonka Benić, 6.a
Dora Božanić, 6.b
Maris Klarić, 6.c
Rita Mandić i Leona Šerić, 7.a
Lena Kalašić, 8.c

LIKOVNO UREDNIŠTVO
Ivana Goreta, prof. i Ana Pletikosić, prof.

FOTOGRAFIJE
učitelji, učenici, Internet

NASLOVNICA
Dora Božanić, 6.b

GRAFIČKA PRIPREMA
Frano Žaja

TISAK

NAKLADA
650 primjeraka

WEB
<http://www.os-manus-st.skole.hr>

www.os-manus-st.skole.hr